

Izhaja ob 4 zjutraj.
Stane mesečno 20—Din
za inozemstvo 30— „
neobvezno
Oglasi po tarifu.
Uredništvo:
Miklošičeva cesta št. 16/1
Telefon št. 72.

JUTRO

Dnevnik za gospodarstvo prosveto in politiko

Upravišтво:
Ljubljana, Prešernova
ul. št. 54. Telef. št. 36.
—
Podružnici:
Maribor, Barvarska ul. 1.
Celje, Aleksandrova c.
—
Račun pri pošt. čekov.
zavodu št. 11.842.

Ljubljana, 26. julija.

Pašićeva zmaga v glavnem odboru NRS

RESOLUCIJA, KI ODOBRVA DOSEDANJO PAŠIČEVO POLITIKO, SOGLASNO SPREJETA.

Beograd, 26. julija. r. Glavni odbor radikalne stranke se je sestel na svojo četrti seji ob pol desetih. Ker je bilo pripravljenih mnogo govornikov, je bilo sklenjeno, da sme govoriti vsak govornik samo 15 minut, da se razprava ne bi preveč zavlekla. Značilno je za situacijo, da je od današnjih 12 govornikov samo eden govoril za politiko g. Ljube Jovanovića. To je bil prvi govornik, g. Toma Graovac iz Črne Gore. Ostali govorniki, g. Martinec, iz Dubrovnika, g. Jovan Aleksić iz Kumanova, ki osobito naglašalo potrebo koalicije s samostojnimi demokratami, g. Stevan Tanović iz Gjevgelije, g. Kosta Plić iz Tetova, g. Andra Stanić, g. dr. Drmončić, Mihajlo Marjanović, župan beograjski, ki konstatira, da bi eventualna vlada g. Jovanovića bila moralno slabša od sedanje. Bivši minister Joca P. Jovanović, pletira istotako za politiko g. Pašića in za nove volitve. Istotako Dimitrije Sokolović, delegat beograjskega okrožja, deseti govornik ter v imenu bosansko radikalnih organizacij Sima Iliević in Bihacić, v imenu radikalcev iz Hercegovine pa prota Ristić iz Mostaria. S tem je bila lista govornikov izčrpana.

Nato je bil izvoljen ožji odbor, da redigira resolucijo v smislu govora večine govornikov. V tem odboru so bili gg. Nikola Pašić, Ljuba Jovanović, dr. Laza Marković in dr. Milan Srškić.

Odbor je po kratkem posvetovanju predložil resolucijo, ki pravi:

Širši glavni odbor radikalne stranke je vzel v razpravo celo politično in parlamentarno situacijo in je sklenil:

1. Da smer politike, ki jo je zasledovala radikalna stranka dosežaj, najbolj služi dinstvu države in naroda izvojevanemu s težkimi žrtvami in izraženemu v državni ustavi;

2. da v vrstah radikalne stranke vlada najpopolnejša sloga in enodušnost, ki nikakor ni oslabljena, četudi so na dnevni red v toku dogodkov prihajala gotova konkretna vprašanja, o katerih je kot takim mogoče imeti raznih miselnih vse do sklepov glavne strankine instance;

3. glavni odbor radikalne stranke končuje delo z velikim zaupanjem v vodstvo stranke in v pričakovanju, da bo vodstvo tudi v nadaljnjem razvoju situacije imelo v vidu izražene želje predstavnikov stranke, in da bo tudi dalje v duhu programa in tradicij radikalne stranke gojilo in razvijalo bratstvo in slogu med Srbi, Hrvatini in Slovenci, posebno pri oceni vseh objektivnih faktov, ki vplivajo na korektno rešitev vprašanj, važnih za državo in narod;

4. širši glavni odbor radikalne stranke končno poziva vse radikalce in radikalne organizacije, da strnejo še močnejše svoje vrste.

Resolucija je bila sprejeta soglasno z burnimi klici odobravanja. Nato sta še spregovorila gg. Pašić in Jovanović nekaj besed o slogi in disciplini v stranki.

Tako je nekaj po eni uri bila končana trodnevna konferenca glavnega odbora radikalne stranke. Od prisotnih 70 delegatov, 60 od njih je bilo opredeljenih za g. Nikola Pašića. V vsem je govorilo 42 govornikov, od katerih se je 38 izjavilo za g. Pašića in za nove volitve.

Beograd, 25. julija. p. Zvečer se je vršil banket delegatov NRS, na katerem sta govorila Pašić in Jovanović poleg mnogo drugih. Z burnim pritrjevanjem so bila sprejeta izvajanja posl. Zujovića, ki je poudarjal: Hvala Bogu, da ni uspelo klerikalcem nas zapeljati v koalicijo. Omogočili bi jim bili da obnovijo to, kar so delali pod Avstrijo.

Jovanović se odpovedal svoji misiji

DANAŠNJE AVDIJENCE PRI KRALJU. — LJUBA DAVIDOVIĆ PRIPOROČA ZOPET JOVANOVIĆA.

Beograd, 26. julija. r. Po odločitvah širšega glavnega odbora radikalne stranke je akcija Ljube Jovanovića končana.

Takoj po seji glavnega odbora radikalne stranke je kralj sprejel notranjega ministra dr. Srškića, ki mu je predložil sprejeto resolucijo. Ob 16. je bil sprejet zunanji minister dr. Ninčić. Avdijenca je trajala pol ure.

Ob 16.30 je bil v avdienci Ljuba Jovanović, ki je obvestil vladarja, da mu je na osnovi resolucije glavnega odbora NRS nemogoče nadaljevati započeto akcijo za sestavo poslovne vlade. G. Jovanović je prošil vladarja, da ga razreši poverjene mu naloge, kar je vladar storil. Jovanovića avdijenca je trajala do 17.15.

Nato je kralj sprejel min. predsednika Pašića, kateremu je sporočil, da bo po odločitvi misle s strani g. Jovanovića in z ozirom na dejstvo, da radikalna stranka odklanja vstop v poslovno vlado, pozval politične voditelje na ponovno konzultacijo. Da omogoči kroni popolnoma slobodno odločevanje je g. Pašić izjavil, da vlada svojo pogojno demisijsko pretvarja v pozitivno ostavko. Kralj si je odločitev pridržal.

Po svoji avdienci, ki je trajala do 18. je imel Pašić enourni sestanek s Pribečevićem. Na tem sestanku se je ponovno ugotovila solidarnost narodne koalicije ter je g. Pašić izjavil, da odklanja homogeni režim svoje stranke, kateremu sedaj opozicija ponuja podporo v nameri, da vsaj eno doseže: razbičje narodne koalicije.

Ob 18. je kralj sprejel g. Davidovića. Opozicija je razširila vest, da bo dobil g. Davidović mandat. To se ni zgodilo. Kakor je g. Davidović sporočil, je poprašan, kako si predstavlja solucijo krize, izjavil vladarju, da bi g. Jovanović tudi sedaj se mogel sestaviti poslovno vlado. Ta nasvet je v popolnem nasprotju s stališčem g. Jovanovića-samega, ki je izjavil kralju, da z ozirom na sklep glavnega odbora NRS sploh ne more nadaljevati svoje akcije.

Po avdienci g. Davidovića se je kralj odpeljal na sprehod. Smatra se, da se bodo konzultacije jutri nadaljevale.

Katere kombinacije so mogoče?

TEKOM DANAŠNJEGA IN JUTRIŠNJEGA DNE SE BO SITUACIJA DEFINITIVNO RAZČISTILA.

Beograd, 26. julija. p. Ves popoldan se danes vršijo konference politikov o nadaljnjem razvoju položaja. Jovanović se je po svoji avdienci razgovarjal z drjem Ninčićem, Trifunovićem, Vukičevićem in Šurminom ter je sprejel tudi dr. Korošca, katerega je obvestil, da je odložil svojo mislo. Pašić je končiral s Srškićem, Pribečevićem in Ninčićem.

Glede nadaljnega razvoja dogodkov se smatra v podučenihi političnih krogih sledeče:

Poslovna vlada, pri kateri bi sodelovala katera izmed obeh grup narodne koalicije, je izključena.

Homogeni radikalni kabineti je odklonjen, ker Pašić in vodstvo NRS, vztraja pri obvezah napram samostojnim demokratam.

Tako zvana nevtralna vlada ni mogoča. Vse stranke parlamenta so se izrekle proti njej.

spoznanje, spokorjenje, izpreobrnjenje in vstajenje, to se je izkazalo le kot navadno osebno nasprotje v strasti, kot borba med desnim in levim krilom, med starimi in mladimi: Susteršič je šel, Lampe in Štefe sta umrli, vodstvo stranke je prešlo na Remca, Brejca, ranjkega Pogacnika, Kremžarja, Kulovca, Sušnika, na vse one, ki so l. 1914. sodelovali v neomajni zvestobi do stranke, Avstrije in vsega, kar se ex ofio počenja. Toda spomlad je trajala le malo časa. V stari mi-

selnosti vzgojeni, hoteli so takoj in sproti žeti. Toda v Jugoslaviji je jedro našega mišljenja in pogoj našega razvoja nacionalno jedinstvo in demokracija. Kdor tega ne spozna in ne prizna, ta je še v oni miselnosti, ki je vladala pred 10 leti.

Vprašanje krivde je tudi pri nas razčiščeno. Pokora pa bo veljavna le tista, katero grešnik vzame nas s čistim srcem, v zavesti, da je grešil in s trdnim sklepom, da bo odslej hodil po ozki, težki poti k dobremu.

Opasno stanje na Bolgarskem

KLJUB URADNIM DEMANTIJEM SE VZDRŽUJEJO POROČILA O KOMUNISTIČNIH IN AGRARNIH NEMIRIH. (Glej tudi članek na 2. strani.)

Sofija, 26. julija. r. Na severnem Bolgarskem je prišlo do novih konfliktov med kmeti in orožništvom, posebno okoli Svilena, kamor so bili odposlani iz Sofije vojaški oddelki. Vlada je ukrenila najenergičnejše odredbe. Navzlic vladnim zatrdilom, da gre le za male lokalne nemire, se je polastilo prebivalstva veliko razburjenje in vse s strahom pričakuje, kaj bo.

Dunaj, 26. julija. s. Bolgarsko poslanstvo najodločneje demantira vesti o bombnih atentatih in roparskih napadih na Bolgarskem. Te vesti so ali prosto izmišljene ali pretirane. «Achtuhrblatt» je dobil od svojega posebnega poročevalca v Sofiji brezlično vest, da je imel z bolgarskim notranjim ministrom Rusevom razgovor z ozirom na vesti, razširjene v inozemstvu, ki napovedujejo revolucijo v Bolgariji. Bolgarski notranji minister je označil te vesti kot neresnične. Komunisti in agrarci hočejo vso deželo razdeliti na rajone, v katere bodo poslali teroristične tolpe, ki bodo prečile poštini promet ter uničile avtoriteto oblasti. Njih cilj je, da razširijo v inozemstvu mnenje, da sedanja vlada ni tako močna, da bi z energijo zatrla te tolpe in da so orožniki in policija, ki so bili določeni za zasledovanje teh toip pristopili k revolucionarnemu gibanju.

«Bojujemo se», je končal minister, «proti Moskvi ne le v interesu Bolgarije, temveč v interesu vseh balkanskih narodov in miru v Evropi. Naš boj je težak, ker je naša vojska majhna in ker obstoja le iz prostovoljcev, bomo ga pa kljub temu uspešno izvojevali.

Beograd, 26. julija. r. Bolgarski poslanik na beograjskem dvoru g. Vakarevski, je sprejel danes našega dopisnika in mu je izjavil glede vesti v jugoslovenskih in drugih listih, da se priprav-

ljajo na Bolgarskem nemiri in prevrat. Gotovo je, da se je vrgla boljševiška propaganda zadnje čase na Balkan in posebno na Bolgarsko. Bolgarski komunisti pripravljajo nemire v zvezi s skrajnim levim krilom zemljedelske stranke in skušajo izzvati spopade, da bi mogli opravičiti pred svojimi zalagatelji z denarnim zahtevu po velikih vsotah in da bi mogli iz njih iztisniti zopet nekaj nove. Vlada g. Cankova je storila vse potrebne korake, da zavaruje mir. Sobra-nje je odgodeno do 15. oktobra.

Koraki ki jih je storila vlada v zaščito pred morebitnimi komunističnimi prevratnimi poskusi. — je nadaljeval Vakarevski — veljajo tudi za zaščito pred event. napadi makedonskimi in makedonskih organizacij, od katerih nekateri mislijo, da je treba vrči vlado g. Cankova, ker da ni dovolj nacionalistična. Ti makedonski krogi mislijo tudi, da bi bilo zanje dobro, ako se večje-jo z Moskvo in da od nje dobijo denarno pomoč. Bolgarska vlada bo za vsak slučaj dovolj močna, da stopi poskusom makedonskih organizacij na prste.

OBSEDNO STANJE V RUMUNIJ

Bukarešta, 26. julija. s. Rumunska vlada je proglasila obsedno stanje na onih ozemljih, kjer je bilo proglašeno aprila meseca 1924 leta. Danes je poveljnihi druge armade v Bukarešti naredbenim potom prepevala vsa javna zborovanja, na katerih bi se nameravalo napadati zakonite in državne ustanove.

Bukarešti, 26. julija. j. Davi je požar upepelil del tukašnje tvornice rumunske tobačne režije. Škoda je zelo velika. Uničene naprave se bodo le zelo težko mogle nadomestiti. Po uspehih dosedanje preiskave izgleda, da so komunistični agenti zanetili požar.

Londonska konferenca

NAČIN IN VSEBINA NEMŠKEGA SODELOVANJA. — V PONDELJEK SE SEŠTANE ZOPET PLENUM.

Pariz, 26. julija. s. Posebni poročevalec «Matina» javlja: Pravniki, ki so dobili nalog, da proučijo vprašanje udeležbe nemških delegatov na konferenci, so ves tema razdelili v tri kategorije: Vprašanja, ki zanimajo samo zaveznike, vprašanja o katerih se bo nemška vlada pagajala z reparacijsko komisijo in vprašanja, o katerih se bo morala nemška vlada pogajati z zavezniškimi vladami. V tretjo kategorijo spadajo modalitete glede industrijske izpraznitve poruškega ozemlja. Ko se bodo zavezniki sporazumeli, se bo nemški vladi dostavilo oficielno povabilo na konferenco. Zatrjuje se, da bodo nemški delegati pričakovali vabilo že v Londonu, kamor dosepejo po dosedanjih dispozicijah že v ponedeljek zvečer.

Pariz, 26. julija. s. Kakor javlja «L'Ere Nouvelle» iz Londona, bo ministrski predsednik Macdonald na plenarni seji konference v ponedeljek v oficielni formi zahteval vojaško izpraznitev Poruhra. Namerava doseči takojšnji dogovor o formuli, ki bi združila belgijske predloge in ameriške zahteve glede jamstev.

OPTIMIZEM AMERIŠKEGA PREDSEDNIKA.

Washington, 26. julija. s. V Beli hiši se izjavlja, da je predsednik Coolidge slejkerej mnenja, da bo londonska konferenca prinesla končnoveljavni uspeh. Svoj optimizem naslanja na dejstvo, da je neobhodno potrebno, da udeleženi narodi najdejo končnoveljavno rešitev.

SPOPAD MED ORJUNAŠI IN HANAOVCI V ZAGREBU.

Zagreb, 26. julija. r. Nocoj ob pol 11. je prišlo med Hanaovci in Orjunaši do spopada, v katerem je bil od Hanaovcev lahko ranjen Marko Zofko, blagajnik v kopališču na Savi; star 23 let iz Konjice v Bosni, težje ranjen pa Orjunaš Berislav Angjelinović, ki je dobil rano na glavi. Oba ranjena so prepeljali v bolnišnico.

MEDNARODNA VODNA KONFERENCA NA BLEDU.

Beograd, 26. julija. p. Mednarodna konferenca za reševanje vodnih vprašanj se vrši letos 24. septembra na Bledu.

ODGODITEV POGAJANJ Z ITALIJO.

Beograd, 26. julija. p. V pogajanjih med jugoslovensko in italijansko delegacijo je prišlo do velikih težav zaradi notranje krize v naši državi. Naša delegacija ne more dobiti navodil od vlade, ker se nahaja v ostavki. Zato se bodo pregovori z Italijani prekinili in nadaljevali šele tedaj, ko dobe naši delegati nova navodila.

MIROVNA MANIFESTACIJA NA DUNAJU.

Dunaj, 26. julija. j. Danes se je vršila v mestni hiši socialistična manifestacija pod devizo: «Nikoli več vojne!». Na zborovanju je govorilo več govornikov proti militarizmu in za splošno svetovni mir. Po zborovanju je povorka zborovalcev šla po ulicah, na Schwarzenbergplatzu pa se je brez incidentov razšla.

OGROMNA PARADA ANGLEŠKE MORNARICE.

London, 26. julija. s. Danes se je vršila v navzočnosti kralja v Spitheadu velika revija angleške vojne mornarice. Revija je bila od leta 1914. največja. Udeležilo se je 200 vojnih ladij, ki so plule v fronti, dolgi 40 milj.

Borza

TEDENSKI BORZNI PREGLED.

Zagreb, 26. julija. Dinar je tudi v tem tednu v Curihu kolebal, doma pa je ostal čvrst. Curiški spremembo je povzročila varijacija švicarskega franka. To je razvidno tudi iz stabilnosti dinarja v New-Yorku. Kljub temu so hoteli nekateri borzni krogi izriniti curiške kurze in povzročiti vznemirjenje, kar pa se jim v splošnem ni posrečilo, čeprav so mimogrede zakrivilili hausesse tujih plačilnih sredstev. Povprečni dnevni promet v valutah in devizah je znašal 10 do 11 milijonov Din. Narodna banka je intervenirala le v začetku tedna, v drugi polovici ji ni bilo več treba.

Elektni trg je stal tudi v tem tednu pod dunajskim vplivom, ki je povzročil sprva precej čvrsto tendenco, ki pa se je kmalu izgubila. Promet je bil minimalen. V današnjem prostem prometu je prišlo do zaključkov za Dunaj 0.1193 in za Svico 1556. Italija se je taksirala 354, London 371.75, New-York 84.5, Pariz 445, Praga 251.25. V efektnih ni bilo prometa.

CURIH: Beograd 6.40, New-York 543.75, London 23.93, Pariz 27.85, Milan 23.52, Praga 16.15, Budimj 5ta 0.0069, Bukarešta 2.37, Sofija 3.95, Dunaj 0.00766.

TRST: Beograd 27.45 do 27.55, Dunaj 0.0326 do 0.0328, New-York 23.125 do 23.20, Praga 68.75 do 69.

LONDON: Beograd 370, Milan 101.43, Dunaj 311.000, Praga 148.

NEW-YORK: Beograd 118.50, Pariz 509, Milan 433.50, Dunaj 14.50, Praga 297.1

NOVOSADSKA BLAGOVNA BORZA.

Novi Sad, 26. Julija. Pšenica stara 390 do 400, nova 390 do 400, ječmen 390 do 400, koruza 2660 do 285, moka «00» 600 do 610, «2» 540 do 550. Skupni promet 102 vagona, tendenca nespremenjena.

Novi oblaki na Balkanu

KAJ SE PRIPRAVLJA NA BOLGARSKEM? — OBSEDNO STANJE V RUMUNIJU.

Čudne vesti prihajajo iz Bolgarije. Medtem ko se na naši južni granici pojavlja vedno živahnije gibanje bolgarskih komitajev, je v notranjosti države zavela akcija zemljoradnikov in komunistov zelo široke dimenzije in gre očividno za tem, da zruši Cankovljevo vlado. Ta je s svoje strani sama pripravila vse, da predčasno izkaze komunistično - zemljedelski upor, ki bi ji dal priliko, uničiti nasprotnika. Po poročilu «Politike», je bolgarska vlada očistila orožniške posadke v vseh okrožjih, posebno ob jugoslovenski meji. To je storjeno zato, da bi se onemogočilo bežanje preko meje, ko začne upor, ki naj bi ga angažirali vladni agenti. Ta upor bi imel izbruhiti, kakor informirani trdijo, že te dni in to se dovaža v zvezo z odstopanjem Cankova v Varno «na počitek», v resnici pa zato, da bi bil odsoten iz Sofije, ko bo prišlo do krvoprelitja, za katerega ne bi hotel biti on odgovoren! Minister vojne Vlkov in minister notranjih zadev general Busev sta ostala v Sofiji, da vodita operacije proti komunistom in zemljedelcem. Vladin tisk je podvojil kampanjo proti nasprotnikom Cankovljevega režima in opozarja vsak dan na nevarnost, ki žuga Bolgarski, ako se ne onemogoči prevrat komunistov in zemljedelcev. Uradno se vse te vesti dementirajo.

Medtem pa bolgarske čete stalno vpadajo na grški, posebno pa na naš teritorij. Za sedaj je ta akcija še dosti majhna, ker je onemogočena s pripravljeno naših oblasti, ki so storile vse

ukrepe v ogroženih krajih, da prepreči prehod komitajskih čet na naše ozemlje in njihovo akcijo, ako bi se jim tu ali tam posrečilo vendar prestopiti našo mejo. Iz Stipa javljajo, da je te dni en orožniški oddelek slučajno napel na bolgarsko komitajsko četo, ki je bila v vasi Todorica v carevostskem srezu. Komitaji so takoj pričeli streljati na orožnike, ali po dvehurnem boju so bili pregnani. Tri komitajski orožniki zajeli, štirje so bili mrtvi, eden težko ranjen, osem jih je pa zbežalo preko meje. Eden od vjetnikov je povedal, da je padel v boju tudi vojvoda Caulev.

Vzmemirljiv je tudi položaj na Rumunskem. Natančnih vesti sicer ni dobiti, ker je rumunska vlada granice hermetično zaprla za vsa poročila, toda že kar se uradno javlja, znači, da se tam pripravljajo resni dogodki. Pred par dnevi so bile v Braji koncentrirane velike množine vojaštva — baje radi lova na nekega roparja. Toda «vojaška koncentracija» je bila tako obsežna, da se je deloma ustavil promet na Donavi. Danes poročajo iz Bukarešte, da je vlada proglasila obsedno stanje v vseh onih krajih, kjer je obstojalo v aprilu 1924. Vojaški poveljnik je v Bukarešti prepovedal vsa zbiranja in sestanke, na katerih bi se razpravljalo o nasilni izpremembi zakonov ali državnih ustanov. Zbiranje več kot pet oseb je prepovedano. Uvedena je najstrožja cenzura časopisja in korespondence.

So že zopet avtonomisti

TRAGIKOMEDIJA KLERIKALNE POLITIKE.

Stirinajst dni so klerikalci po Beogradu prodajali združeno Slovenijo in svojo avtonomijo za skledo vladine leče. Dr. Korošec je na odločilnih mestih izjavil, da opušča njegova stranka svoj avtonomistični program, da je zadovoljna z ureditvijo dveh oblasti in da jo figo briga slavni opozicijski blok, če se jo sprejme v vlado. Mi smo te klerikalne izjave sporočili javnosti. Nikdo od SLS se ni oglasil ter nas dementiral. Opetovano smo o njih razpravljali ter konstatirali, da je SLS izdala svoj program in da se iz ljudstva, kateremu se predstavlja kot nepokolebljiva bojovnica za «samostojno Slovenijo» norec brije. «Slovenec» je molčal. V Beogradu je Pašić javno povedal, da so klerikalci se odrekli avtonomije ter sprejeli samopravni program, kakršen je uveden tudi v Ustavu. Dr. Korošec ni nato zinil besedice. Ljuba Jovanović je končno v svojem govoru izjavil, da so klerikalci se pogajali z njim kot posebna grupa, ki je pripravljena zapustiti opozicijski blok ter v polnem obsegu priznati ustavo in vodstvo klerikalnega kluba mu ni vrglo v obraz, da laže. Dr. Ravnihar je svojo tezo za zvezo s klerikalci branil z argumentom, da je taka koalicijska sedaj povsem dopustna, ko se je SLS odrekla federalizmu in avtonomiji. «Slovenec» je slavil ta govor kot — državniški.

Stirinajst dni so klerikalci molčali na vse konstatacije in očitke, da so prodali svoj program in so s tem potrdili vse, kar je bilo v tem oziru izrečeno.

Zmaga Pašićeve kombinacije pa je podrla njihove načrte in uničila njihove nade, da bodo mogli zabijati slovensko ljudstvo.

Novo nasilje v Julijski Krajini

Vojaška lastninsko-pravna in gospodarska diktatura.

Dne 25. t. m. je goriski posl. dr. E. B. sednjak vložil na ministrskega predsednika, na ministra zunanjih zadev, vojne in mornarice, notranjega ministra, na ministra javnih del in pravde v Rimu vprašanje radi kr. odloka z dne 23. maja 1921 št. 11.112 o upravnih ureditvah lastnine v obmejnih krajih novih pokrajin, ki se je objavila v «Gazzetta Ufficiale» z dne 23. julija 1924.

Odlok določa skoraj za vse nepremično premoženje novih pokrajin izjemne pravne mere, po katerih je v krajih tozadevnih cone A. prepovedano započeti kakršnakoli dela, kakor dovrševanje zgradb, cest, napeljava vodovodov, železnice, elektrarn itd. Prepovedano je nadalje vsako izkopavanje, vsaka uporaba podzemskih jam in izdolbin, sleherni nakopicevanje zemlje, zvišavanje stavb in vsako delno sekiranje gozdov brez predhodnega dovoljenja vojaške oblasti. Dovoljenje se sme izdati le pod pogojem, da se prizadeta stranka obveže poročiti na vsako zahtevo izvršena dela, kar se mora zabeležiti v zemljiško knjigo. Razsvetila ima vojaška oblast pravico za ukazati razsvetitev obstoječih zgradb v prvem času in vršiti na tem ozemlju nad nadzorstvo.

Vsak popolni ali delni odstop lastnine, vse pogodbe, s katerimi se dajejo v izkoriščanje, v upravnem ali stalno bivanje ali v zakup, sploh vse pogodbe s katerimi se na kakršnokoli način prenaša posest ali najemninska pogodba, se mora predložiti v pisni obliki prefektu pokrajine. Prefekt odloči o zadevni prošnji skupno

z vojaško oblastjo v teku treh mesecev. Ako se prchnja odbije, ni potrebno, da prefektura navede utemeljitev odklona.

Na zemlji takozvane cone B, v katero spadajo vse občine tridentinske istrske in tržiške pokrajine (z izjemo Trst in Milj) ter skoro vse občine goriske dežele, ki niso nastete v Coni A, je dana vojaški oblasti pravica, da prepove izvršitev vsakega dela, s katerim se spreminja lastninsko razmerje nepremičnin, ali pa da naloži strankam gotove pogoje.

Predhodno dovoljenje je potrebno le za zgradbo velikih industrijskih naprav, za zidanje cest itd.

V obeh pasovih, to se pravi skoro v vseh občinah novih pokrajin, ima na ta način vojaška oblast pravico, da razlasti premoženje državljanov.

Poslanec vpraša iz kakšnih vzrokov se ustanavlja v novih pokrajinah to izjemno pravno stanje, s katerim se kršijo temeljne svobodščine, zagotovljene državljanom kraljevine po ustavnih zakonih in s katerimi se kršijo nedotakljive neodvzete prirodne pravice tamošnjega ljudstva, dalje iz kakšnih razlogov je vlada izdala odlok, ki ni le v nasprotju z ustavnimi zakoni, temveč tudi z določili mednarodnega prava, glasom katerega ni dovoljeno niti vojujoči se državi, ki zasede tujo zemljo, lastiti si lastniške pravice civilnega prebivalstva. Zlobni in nasilni odlok je tem huši, ker njegova krivična in grabežljiva določila ne zadevajo tuje prebivalstva, med katero je udrla sovražna vojska, temveč svobodne državljane kraljevine Italije. Končno želi vedeti, ali se smatra, da je za državo v času miru in prijateljskih pogodb potrebno, da se izvršijo določila, ki so o tej stvari že v veljavi na ostalih, obmejnih mejah kraljevine. Potem želi znati, zakaj bodo nove pokrajine opanoe

velikega dela narodnega premoženja, ker je očitno, da izgube zemljišča na svoji vrednosti, ako se ne smejo svobodno ne prodajati, ne kupovati, ne dajati v najem, ne svobodno zidati itd. Jasno je namreč, da se uniči vrednost hiš, ako se sme v vsakem slučaju uničiti in razlastiti, kar velja istotako za zemljišča.

Imenovani odlok onemogočuje na tem ozemlju gospodarsko izmenjavo in davi vsak razvoj in napredek trgovine in industrije. Zaradi tega hoče poslanec vedeti, ali smatra rimska vlada, da je v interesu ugleda in časti Italije, da se nemudoma ukine ta odlok ter prosi na to vprašanje primerne odgovora.

Pred desetimi leti

NAPOVED VOJNE.

27. JULIJ 1914.

S pričetkom mobilizacije je za široke sloje takorekoč že pričela vojna. Toda dočim je bilo v onih predelih, kjer se je vršila mobilizacija, vse že v znaku nastopajoče vojne furijske, se je diplomacija še vedno trudila, da reši mir morda vendarle še v poslednjem trenutku. Toda treba je naglasiti; neizpodbitno je dokazano, da se je za mir trudila le diplomacija antante, Rusije, Francije in Anglije. Kako je bila Rusija miroljubna, ker ni bila pripravljena na vojno in ker se je car silno bal strašne odgovornosti za neizmerne žrtve, ki bi jih povzročila vojna, odseva najbolj iz osebnih pisem, ki jih je poslal car na cesarja Wilhelma, smatrajoč ga za iskrenega prijatelja miru. Najbolj pa se je potrudila Anglija, ki je vendarle še odvrnila neposredno pretečo nevarnost. Angleška vlada je najprej predlagala, naj bi se podaljšal Srbiji rok za odgovor, potem naj bi se avstrijsko - srbski spor predložil konferenci evropskih velesil, kakor se je zgodilo z reševanjem balkanskih problemov poprej, osobito v l. 1912. — 1913. Anglija je poskušala vplivati na Dunaju preko Berlina, po posredovanju Nemčije in iz raznih dokumentov je razvidno, da je bilo vodilnim možem v Londonu res na tem, da rešijo mir. Toda Nemčija je igrala nesramno vlogo; kako je na skrivnem ščuvala Avstrijo, smo že objavili, kako pa je lagala tekom mirovni priprave antantnih diplomatov, je razvidno iz naslednjega. Sprva se je sploh branila posredovati, češ da je to le stvar ki se tiče samo Avstrije in Srbije. Pozne je bilo vendarle nekoliko preočitno, da si Evropa tolači nemški odpor proti posredovanju kot — prikrito pripravljanje vojne in tedaj je moral Nemčija vendarle — vsaj hliniti mirovno posredovanje. Dne 27. julija je brzojavil avstrijski poslanik iz Berlina Berchtold: Državni tajnik mi je izjavil v strogo zaupni obliki jako dolobno, da se bodo v bližnjem času event. sporovi posredovali predlogi Anglije potom nemške vlade Vaši ekscelenci. — Nemška vlada zagotavlja kar najbolj obvezno, da se nikakor ne identificira s temi predlogi, da je celo odločno zoper njih upoštevanje in da jih sporoča dalje, da je ugodni angleški prošnji. To je bilo nemško stališče v onih usodnih julijskih dneh.

28. JULIJA 1914.

Vsi mirovni posredovalni napori antantnih diplomatov, so bili brezuspešni; z običajno odprto depešo, ki je dospela v Beograd dne 28. julija predpoldne, je avstrijsko - ogrski minister vnanih zadev sporočil neposredno Nikoli Pašiću, da:

«Ker srbska kraljevska vlada ni dala dovoljnega odgovora na noto, ki ji jo je izročil avstro-ogrski poslanik v Beogradu dne 23. julija 1914., je c. in kr. vlada prisiljena, da sama poskrbi za zaščito svojih pravic in interesov in v to svrhu pri me za orožje. Avstro - Ogrska se smatra torej od tega trenutka v vojni s Srbijo.

Avstrija je napovedala Srbiji vojno, dasi še ni dovršila mobilizacije, ki je imela biti končana šele do 12. avgusta. Da se ji je tako mudilo z vojno napovedjo je vzrok samo v strahu pred miroljubno intervencijo antante, ki bi mogla preprečiti vojno.

Staremu cesarju, ki mu vendar ni moglo biti najslajše, da si tik pred smrtjo oteži vest z odgovornostjo za naštranejšo vseh vojn, je Berchtold objasal podpis vojne napovedi z lažjo, da so Srbi dejansko se pričeli s sovražnostmi. Ko pa je cesar podpisal usodno vojno napoved in ko se je vojna formalno in faktično izdala, je Berchtold popolnoma hladnokrvno poročal cesarju, da se vest o srbskem napadu ni potrdila... Tako je delalo vodstvo Avstrije l. 1914!

Ze sledeče noči se je pričelo bombardiranje Beograda s kopnega pri Zemunu in v vojni monitorjev na Donavi in Savi. Pričela je vojna, ki naj bi uničila Srbijo, a je poveljčala Srbijo in uničila — Avstrijo.

Narajšev dan
Gorenjske sokolske župe na Bledu
3. avgusta.
Razvite prapora blejskega sokolskega narajšaja.

Sladko ime, sladka jed, Mirim čokolada!

1837

Politične beležke

— Klerikalni klevetniki zopet na delu. Odmor pri «Slovencu» je trajal le 24 ur. Včeraj so se klerikalci zopet «našli» ter krepko nadaljevali svojo klevetniško kampanjo proti drju Žerjavu. Interesantno je, kako se pri tem sami sebe postavljajo na laž. Dosedaj so ob pritrjevanju svojega pomočnika drja Ravniharja trdili, da JDS odnosno dr. Žerjav izjavlja v Sloveniji nepopisen teror in da imamo pri nas strahovlado, ki ji na svetu ni primere. Sedaj naenkrat pa je začel «Slovenec» z velikimi naslovi naganjati, da dr. Žerjav teror še le pripravlja! Torej ga dosedaj ni, kar je seveda resnično. Glede premetitve orožnikov pa smo že povedali, kaj je na stvari. Ne vsled Žerjavove zahteve, temveč vsled denunciacij «Slovenca» o razmerah na meji, bi imelo biti večje število orožnikov premeščeno. Žerjavova zahteva, da se to premetitve ustavi, je demagogija, v njegovih klerikalnih hujšakcih in denuncijantov krivda pa bo, če se ne bo dalo vse popraviti. To je resnica, drugo je klerikalna laž in kleveta.

— Lastni pristaši so ga zatajili! Govor dr. Ravniharja na seji glavnega odbora NRS v Bogradu je v vsej naši javnosti vzbudil upravičeno obsodbo in ogorčenje. Cut sramu navdaja napredne kroge, ko čitajo, kako je mož, ki se deloma povsem po krivici hvali, da že trideset let vodi konsekventno borbo proti klerikalcem, zagovarjal koalicijsko s klerikalci ter napel vse svoje sile, da se v Sloveniji utabori klerikalna strahovlada, ki je že imela izdelane načrte, kako bo z brutalno silo vrgla na tla napredni pokret ter udušila nacionalne organizacije predvsem tudi Sokolstvo, katerega vrhovni voditelj je bil sam dr. Ravnihar še do nedavna. O globokih vzrokih tega herostratičnega početja nam dajejo poljska lista, ki so zagovorniki klerikalno-radikalne koalicije. Tako poročajo «Novosti»: Dr. Ravnihar govori o potrebi, da se prihvati teza g. Ljube Jovanovića za koalicijsko s klerikalima i osuđuje koalicijsko samostojnim demokratima, jer oštećuje interes radikalne stranke u Sloveniji. A «Jutarnji list» pravi: Dr. Ravnihar veli, da klerikalna stranka ima zahvaliti svoj uspeh Žerjavu i demokratima, koji su razvili teror u Sloveniji. Svoj govor završuje vsklikom: Oslobođite nas od samostalnih demokratata. Da se Ravniharja «osvobodi» od demokratov, je treba slovensko ljudsko izročiti klerikalnemu teroru!... Pod pritiskom obtega ogorčenja se je zgodilo, da Ravniharjevo osebno glasilo v poročilu o razpravah v glavnem odboru NRS tega govora sploh ne omenja. «Narodni Dnevnik» je ime svojega gospodarja kratkoma zatajil in ta «objektivni» list nič ne pove, da je njegov šef krepko pomagal v Beogradu spravljati klerikalce na konja. Drja Ravniharja se lastni ljudje sramujejo!

— Ali si je to zaslužil? Stari Grafenauer, bivši poslanec SLS, zaslužen korški narodni delavec, katerega ime vživa vsaj toliko ugleda in spoštovanja v slovenski javnosti kakor vseh 21 Koroševih tigrov skupaj, noče biti več sluga klerikalizma. Oni dan se je mudil v Beogradu, da svari radikalne pravke pred zvezo s klerikalci, katerih pogubno delo pozna iz lastne izkušnje, saj jih je radi tega kot postenjak zapustil. «Slovenec» ga radi tega proglašja za prostega lopova, ki se da od drja Žerjava plačati s 5000 K mesečne plače in se možu, ki nima nič razven svojega postenja ciničnega roga, da je «delavec in kmet, ki mu je lastni žep merilo pri vseh dejanjih». Klerikalni obrekovalci so prava sramota Slovencev.

— Očividno rusko sporočilo o vstopu HRSS v boljševiško internacionalo. «Rosta» službena sovjetska brzojavna agencija poroča: Hrvatska republikanska stranka, ki stoji pod vodstvom Stjepana Radića, se je pridružila seljaški internacionali. — K temu poročilu objavlja oficijelni moskovski dnevnik «Pravda» sledeči komentar: Na zadnji seji Tretje (boljševiške) internacionalne je bilo govora tudi o HRSS. Komisar Mamiški je govoril tudi o splošnem političnem položaju na Balkanu ter je izjavil, da sovjetska vlada obrača svojo posebno pažnjo na balkanski polotok in posveča vso brigo, da se tam sestavi delavske in seljske vlade. To sicer še ne znači konec kapitalizma, toda delovni program vseh teh strank bo, da pričnejo borbo proti imperijalizmu. Pri našem poskusu, da ustvarimo skupno fronto delavcev in seljakov nam predvsem pomaga Radićeva mirotvorna republikanska stranka, ki je po svojem značaju že davno prekorčila okvir Hrvat. granic. Radićeva zmaga na Balkanu bo pomenila zmago mednarodnega proletariata in zmago internacionala.

Iz demokratske stranke

Somišljeniki JDS. v Ljubljani se opozarjajo na volilni imenik. Rok za reklamacije za občinske volitve v Ljubljani poteče že 6. avgusta. Zanimajte se zato, ali ste vpisani v volilnem imeniku. Imenik je na razpolago in dobe se informacije pri tajništvu JDS. za Ljubljano (Kongresni trg 1, «Kazino») vsak dan od 9. do 12. ure dopoldne in od 4. do 6. ure zvečer. Prepričajte se zase in prijatelje, ali ste v volilnem imeniku. Tajništvo JDS.

Sokol

Po olimpijadi

Nasi Sokoli na olimpijadi so dosegli posamič sledeče število točk: Štukelj 110.34, Porenta 100.172, Zilič 95.523, Deržanc 95.293, Osvald 91.066, Hlastan 81.249, Poljšak 77.605, Primožič 77.393. Naša vrsta je pri tekmi pokazala izborni material. Spada brez dvoma v isti razred kakor Italijani, Francozi in Švicarji, dočim so Amerikanci, Angleži, Finci in drugi daleč za, tako da se v do glednem času ni bati njihove konkurence. Presenetili so Švicarji, ki so to pot prvič teknovali v mednarodni tekmi, s tekočo prostovoljnimi sestavi na drugo, bradlji in konju in z brezhibno eleganco izvedbe.

Od telovadnih nastopov, ki so se vsilili izven tekme naj omenimo nastop francoskih telovadk, ki so hotele podati vzorno žensko telovadbo, a daleč zaostajajo za našimi in češkimi Sokolicami. Po naših pojnih je ženska telovadba pri Francozih še v povojih. Pač pa je zadivil vzorno izvedeni nastop Švicarjev (52 telovadcev) z redovnimi in prostimi vajami in simultanimi vajami na 6 bradljah, 6 drogih in 6 konjih. Zlasti na drogih je izvajalo 6 telovadcev hkratu najtežje vrhunske vaje v popolni skladnosti in harmoniji in s frapantno eleganco.

Kako nam je bilo pri srcu, ko je bil naš Štukelj proglašen za svetovnega prvaka v telovadbi in se je dvignila na častnem drugu jugoslovenska trobojnica, menda ni treba popisovati. Motilo nas ni to ni, da je godba zaigrala našo državno himno naravnost škandalozno in da je moral občinstvo dobiti o himni prav čudne pojme. Štukelj je dobil dve pozlačeni medalji, eno za svetovno, drugo pa za prvenstvo na drugu. Daril iz masivnega zlata. Olimpijski odbor po svojih statutih ne sme podeljevati, ker so vse nagrade samo častne in ne smejo imeti materialne vrednosti. Seveda pa to njih pomena in prave vrednosti ne zmanjša niti najmanj.

Sokoli smo se vrnili v domovino z zadovoljenjem, saj smo zopet enkrat pokazali svetu sadove sokolske misli. Vsa naša javnost pa naj nas podpre s tem, da vsaj materijalno podpira sokolske organizacije. Ni dosti manjkalo pa bi ne bili mogli iti v Pariz, ker do zadnjega hipa nismo imeli v to potrebnih denarnih sredstev. In še danes si mora Savez beliti glavo, kje bo dobil denar, kar ga še manjka v pokritje stroškov. Prijatelji Sokolstva, priškočite mu na pomoč. In potem začnimo vsi skupaj že pravočasno zbirati za prihodno Olimpijado. Ako bi bili imeli letos že vsaj pred pol leta gotovost, da bomo lahko šli na olimpijado, bi bil naš uspeh brez dvoma še mnogo lepši. Kajti drugi narodi, zlasti Francozi in Italijani, so trenirali že celo leto, naša vrsta pa samo par tednov. Prihodnjič mora biti to drugače! I. J.

Sokolsko društvo Stjepanja vas priredi danes na žegnanjsko nedeljo na svojem obsebnem letnem telovadišču (na Planju) poleg gostilne brata Brilja v Stjepanju vsaj javno telovadbo, spojeno z veliko ljudsko veselico. Začetek s koncertom 15., telovadba ob 18. Sodeluje godba Dravske divizijske oblasti pod osebnim vodstvom gospoda kapelnika dr. Cerina. Bratska sokolska društva in Sokolstvu najljubeno občinstvo se vabi k obilni udeležbi. Zdravo! Odbor.

Sokol v Skolji Leki. Danes, v uedelo 27. t. m., priredi tukajšnji Sokol svoj običajni telovadni nastop, združen z veliko veselico. Dnevni red je sledeči: Ob 13. uri skušnje, ob 14. in en četrti odkorakanje na telovadišče izpred Stemerjev, ob 15. telovadba, po telovadbi veselica v društvenih prostorih tukajšnjega Sokolskega doma. Zdravo!

Iško društvo v Riski priredi dne 3. avgusta ob 15. na šišenskem trgu razvite naraščajočega prapora. Po razvilitu se vrli velika javna telovadba, spojena z veliko vrtno veselico z najpestrejšimi sporedom na dvorišču g. Brandta na Pelovčih cest. Sodeluje godba Dravske divizijske oblasti. Bratska sokolska društva so vlnjudo vabljena, da se udeležijo njih naraščajočih blanstvo te slavnosti v hruju. Za polovično vožnjo po železnici je poskrbljeno. Tozadnevne izkaznice se dobe pri J.S. Natančnejši spored se pravočasno objavi. Zdravo! Odbor.

Pravo
Schichtovo milo z znamko „Jelen“

varuje Vaše drago perilo.

Pri nakupu pazite na ime „Schicht“ in na znamko „Jelen“!

Naši kraji in ljudje

Kako je bilo nekdanj

Reminiscence na dobo klerikalne strahovlade.

Povodom imenovanja okrajnih šolskih nadzornikov je »Slovenec« napeljal prosvetno upravo, čes, da preganja »zaslužne šolnike«, ker ni zopet imenovala nekaterih starejših dosedanjih nadzornikov. Ta hinavski lament je prava podoba klerikalne nepoštenosti. Pri imenovanju se je prosvetna uprava ozirala na moze, ki so vseskozi kvalificirani za odgovornosti polno službo in katerim se tudi »Slovenec« ne upa ničesar očitati. Bivši šolski nadzorniki niso bili prav nič netaktno odslovljeni iz šolstva in gosp. Hočevar n. pr. je dobil še odličnejše mesto.

Spominjamo pa se, kaj so uganjali klerikalci z našo šolo, ko so imeli moč v rokah! Doba klerikalne strahovlade se ni pozabila! Brezobzirno so klerikalci preganjali najboljše šolnike, če se niso vdal klerikalnemu teroru. V celotstvu so krivično odmerjali doklade in marsikoga oškodovali materialno in moralno. Niso se jim smilile družine, ne nedolžni otroci, niti pred smrtjo so niso ustrašili, da so spravili napredno učiteljstvo v grob (slučaj Potokar), če se ni vdal klerikalnemu teroru. Najmanjšo ulogo je pri njih igrala strokovna sposobnost.

Preganjali so tudi napredne nadzornike, ki so bili izvršni pedagogi in šolniki in na njihova mesta postavljali klerikalne strastne priganjane in pedagoške niče, za šolo nesposobne ljudi. Tako se je zgodilo z okrajnim šolskim nadzornikom pokoj. Janko Janežičem, ki je bil nameščen za nadzornika v kranjskem okraju. Izvajali so nad njim najhujši pritisk, dokler ga niso spravili z nadzorniškega mesta, dasi je bil eden najboljših pedagogov in šolnikov in kot priznan učitelj na vadnici, a dosledno pošten in napreden mož. Na njegovo mesto pa so postavili priznana slabega in nesposobnega učitelja, Karla Simona, klerikalnega strankarja, ki si je stekel posebnih zaslug na polju preganjanja naprednega učiteljstva med vojno. Pregnali so pa pok. J. Janežiča z nadzorniškega mesta tudi zato, da ni dobil mesta vadiškega učitelja sedanji okrajni šolski nadzornik Andrej Rapč, ki je priznan šolnik in pedagog in kateremu ne »gajo klerikalni »veljaki«, ki jih »Slovenec« tako strastno brani, niti do gležnjev.

Naj pomnijo klerikalci, kako so napravili z okrajnim šolskim nadzornikom Turkom pred vojno v dobi njih nasilne samovlade, kako so ga kljub izvršni pedagogski in administrativni sposobnosti neizprosno odstranili z nadzorniškega mesta, ker ni hotel biti njih strankarski priganjač in so na njegovo mesto postavili pedagoško korifejo Janko Grada, ki nima niti maturo, da je nadzoroval učiteljstvo z maturo. Strukelj z Viča menda sam ne vé, kako je postal tedaj nadzornik, ker pedagoška kvalifikacija gotovo ni bila merodajna pri njegovem imenovanju. Za pribodajši bomo prelistali še famozne Vrstovškove nadzornike.

Apasko življenje

Nevarna vlomilca France Klemen in njegov pajdaš France Slugovic, o kojih aretaciji smo poročali pred par dnevi, sta imela pri nekem soferju v popravilu tudi orožje, dve »Prommer-pistol«. Policija je orožje izsledila in zaplenila. Ob enem je preiskava dognala, da je imela tatinska sodrga svoje skrivališče v neki hosti blizu Brda pri Viču, se je zabavala v toplih in lepih nočeh, v družbi raznih sumljivih žensk. Pekli in cvrli so ukradeni kuretini in spravljali tam tudi svoj plen: razne obleke, namizne prte, dragocenosti itd. Policijski organi so našli

tam tudi vsakovrstno vlomilsko orodje, jeklene žage za železo, razmetano vse križem med kostni obranih, seveda pokradenih krač.

Kolikor se je moglo doslej dognati so imeli vlomilci, ki spadajo k družbi in niso še vsi pod ključem, svoj drugi stan tudi v stanovanju neke delavske družine nasproti deželne bolnice. V njihovi družbi so bile stalno tudi razne ženske, ki so živele na njihov račun. Podnevi so se v malih skupinah najraje mudili, ker se niso upali v mesto na prometnejše ulice, po predmestnih in okoliških gostilnah, pod Rožnikom in sploh ob robu gozda, od Kosez do Brda. Ponoči pa so se redno sestajali v svojem skrivališču v hosti pod Brdom. Prava razbojniška romantika! Zapili so v družbi različnih lahkoživ v zadnjih dneh pred aretacijo obeh kolovodij po okoliških gostilnah okrog 2500 Din. In to samo v gostilnah. Koliko pa so konsumirali v nočnih urah zunaj v gozdu, v zatijšu smrek, se doslej še ni moglo ugotoviti. Sodna preiskava bo gotovo spravila na dan še interesantne podrobnosti, tako da bo dobila javnost vpogled tudi v intimnosti našega apaskega življa.

Iz tragedije v komedijo

Slepar Očko pravi, da je ravnal po nalogu »komunistov«. — Kdo mu je dal denar? — Sodna preiskava.

Iz Celja nam pišejo: »Intro« je danes že objavilo, da je dozdevni Janez Krevelj navaden slepar. Razkrinkal ga je brat pokojnega Janeza Krevlja, gostilničar in trgovec z lesom v Petrovčah g. Franc Krevelj. Ko se je razširila vest, da se mu je vrnil že davno kot mrtev oplakani brat po 8 letih domov, sicer ni mogel verjeti, toda vendar se je vdal radostnemu upanju, da bi bilo le mogoče. Pokojnega Janeza, ki je bil vseskozi vrl in ljubeznjiv mož, so vsi iz srca radi imeli.

Kakor mati in žena, tako pa je tudi brat Franc, čim je »Janez« zagledal, bil prepričan, da je to tuj človek. Za rodbino pa se je pričela žalostna in mučna doba. Došlec je trdovalno trdil, da je »Janez«, ljudje so se vmešavali ter ga »spoznavali« in javno mnenje je pričelo očitati Kreveljem, da se branijo vrnivšega se sina odn. moža in brata iz bogve katerih slabih nagibov. Ni čudno, da so domači izgubili svoje duševno ravnotežje.

Tu se je odločil brat Franc da stori odločilne korake. Podal se je z »Janezom« v Ljubljano na policijo, da poskusi tam ugotoviti njegovo identiteto. Slepar je šel prav radevolje z njim in to je pokvarilo tudi Francov načrt. Vsi so se dali varati od človeka, ki se je delal portrega in žalostnega da ga ljubi sorodniki nočejo spoznati. Slepar ne gre prostovoljno pred policijo in ni tako iskren in ravnodušen pred oblastjo. Kdor je z njim govoril vsakemu se je smilil... Ni čudno, da se je v g. Francu Krevlju samem porodila misel, da dozdevni Janez morda le ni slepar, temveč človek, ki ni pravi pameti. Zato ga je peljal k zdravniku, kjer je »Janez« izvršno nadaljeval svojo igro. Zdravnik seveda ni mogel dognati nobenih znakov, ki bi govorili za njegovo duševno zmedenost.

Zvečer sta se oba zopet odpeljala. G. Krevelj je sklenil, da vzame »Janeza« s seboj v Petrovče in poskuša sam dognati njegovo identiteto. To je bil srečen sklep. Kajti v Petrovčah so že drugi dan nekateri domačini prepoznali v »Janezu« bivšega hlapca Jožeta Očka iz Ptuj, ki je svoječasno služil po raznih vaseh Savinjske doline. Ko se ga je trdo prišlo, je priznal vse. Takoj so bili obveščeni orožniki, ki so ga prevzeli v svoje varstvo ter oddali sodišču.

Zanimivo je, kako se Očko brani. Pravi da so mu ideje se izdajati za pokojnega Janeza Krevlja sugerirali trbovčjski — komunisti, ki da so se preko njega hoteli polastiti Krevlievega premoženja. V ta namen je Očko dal časa bival v

Trbovljah, kjer je skrbno zbiral podatke o Krevljevi rodbini in o pokojnem Janezu, da bi potem mogel v tej vlogi dobro nastopiti. Prejel je tudi od nekega (ime na noče navesti) 10.000 K (ali Din?), da se je mogel dobro pripraviti za izvedbo podlega načrta.

Očkove navedbe so precej neverjetne, vendar stoji, da se je nahajal v posesti večje svote denarja, ki gotovo ni bil njegov. Energična sodniška preiskava bo, kakor je upati, kmalu razjasnila zagovestno sleparsko zaroto. Vsekakor je z razkrinkanjem sleparja odvzeto ugledni Krevljevi rodbini težko in mučno breme atere, ki ji je povzročila mnogo žalosti. Tolažiti se mora s tem, da pred sleparji ni nihče varen in da ljudje kaj radi želijo svojemu bližnjemu kaj slabega...

Avtomobilno zastopstvo
I. J. gf. Herberstein, Maribor,
Gospodska ulica 20. Telefon 133.

Dopisi

VIŠNJA GORA. Tukajšnja podružnica Jugoslov. Matice je preteklo nedeljo priredilo vrtno veselico, ki je moralno in gmotno zelo dobro uspela. Videlo se je zopet enkrat, da more narodni prapor združiti vse sloje v neprislujen veselju. Jugoslov. Matica se tem potom zahvaljuje vsem onim, ki so na katerikoli način pripomogli do lepega uspeha te prireditve.

TRŽIČ. Z ozirom na dopis v »Slovenec« z dne 24. t. m. ugotavlja prostovoljno gasilno društvo v Tržiču, da se v društvu tradicionalna navada, da se vsakemu novoizvoljenemu županu priredi bakljada. To se je zgodilo tudi leta 1912, ko je bil izvoljen za župana pristaš SLS Franc Ahačič. Poleg tega pa je sedanji župan g. Ivan Lončar častni član gasilnega društva. Zato je vsako očitano o strankarstvu tega društva docela odveč in neutemeljeno.

ŽIROVNICA. Prirodna krasota, misren zavičaj, lepi izleti in zmerne cene privabljajo vsako leto večje število izletnikov in letoviščarjev v naš kraj. Izredno veliko odličnih gostov imamo letos: po večini so to redni obiskovalci iz Ljubljane, ki žele preživeti svoje počitnice v miru in prosti naravi; je pa tudi nekoliko Hrvatov in Srbov, med njimi posebej močnik ministra saobračaja. Vsi ti se zelo pohvalno izražajo, kar se tiče gostrežbe, prijaznosti prebivalstva in lepe okolice. Blizina Bleda, ki je komaj en uro hoda oddaljen od Žirovnice, znamenita okolica, kakor rojstni kraj našega pesniškega prvaka Prešerna, industrijska kraja Javornik in Jesenice, izleti na Valvazorjevo kočo in Stol ter Zelenico in končno tudi razne stavne zanimivosti, kakor stara cerkev na Ročinah, krasni portal v Studenčihah itd., nudijo vsakemu letoviščarju dovolj velike okoliš za daljše bivanje. V tujsko-prometnem ozirju pa bi se dalo še veliko več doseči, ako

bi se naš občinski odbor zavedal svoje dolžnosti. To bi bilo tem lažje mogoče, ker ima cela občina indirektno velike koristi od stalnih in začasnih obiskovalcev našega kota. Tako pa vidimo, da se občinski odbor ne briga niti za občinska pota niti za mostove in da pušča vse v najslabšem stanju. Krasen razgled se nudi obiskovalcu z vrha Lipja ali pot do tja od bajerja deželne elektrarne je vratomna. Na Bled prideš le, ako tvegaš svoje življenje čez most preko Save, katerega je deloma odnesla lanska poplava. Priporočamo občo. odboru, da se briga tudi za te prepotrebne zadeve, ker bodo potem tudi letoviščarji v toliko večjem številu posecali naš kraj.

CRMOŠNJE. Na tukajšnji pošti je vsled odpusta dosedanjega odpravnika izpraznjeno njegovo mesto. Na kor. čujsmo, se namerava podeliti ta služba tukajšnji upokojeni poštarici in veleposesnici, ki ima razen gostilniške obrti in obširnega posestva precejšnjo posejino in ki se ob vsaki priliki z največjo vneto poslužuje blažene nemščine. Narodno zavedni reducirani poštni nameščenci pa životarijo v največji bedi in pomanjkanju in zaman čakajo na službo. Upamo, da bo poštna direkcija še pravočasno popravila storjeno zmotu in potem javnega razpisa podelila službo poštarja v Crmošnjicah narodno zavednemu nameščencu, ki je kakor so dosedaj skušnje pokazale, ravno tukaj neobhodno potreben.

STARI TRG PRI LOZU. »Slovenec« pere zamorca, katerega se trudi v potu svojega diabolčnega obraza napraviti docela belega. Ker so klerikalci čutili potrebo, spraviti afero v javnost s prozornim namenom kovati za stranko in prizadeti Slomškarka političen in osebni kapital naj služijo javnosti v informaciji naslednje vrstice. Pri naših klerikalcih se je tekem let prilil do klerikalnega korita v konzumu tukajšnji učitelj Smolik, v zadnji deceniji strasten pristaš papizma in kleronadvalde v naši dolini. To je tudi vzrok njegove prepotnosti v izražanju o državi, dinastiji itd. Kro. nio svoji neumnosti si je postavil pri do. mači učiteljski konferenci, ko je vprico celega učiteljskega zbora označil, da je ujedinenje Slovencev, Hrvatov in Srbov absurdnost, čes da ta plemena (po klerikalni logiki seveda) ne spadajo skupaj. Zadeva je prišla v javnost in nad. učitelj Piki je moral stvar prijaviti, čes tudi bi hotel biti še tak gentleman. Sedaj je pa nastal v klerikalnem taboru direndaj, ker jo je polomil pretendent za starotški upraviteljski stolček. Radi bi poznali jugoslovenskega ministra, ki bi pod pisal dekret s katerim se imenuje tak kandidat za šol. upravitelja. O klerikalnem značaju nismo bili nikdar v dvomih zato se tudi ne čudimo, če se hoče sedaj oblatiti čast in poštenje tovariša-predstojnika. Dopisnik stavi tudi nekaj ultim. mat šolskim oblastem. Čes, če ne bo Smolik nadučitelj — pa ne bomo zidali nove šole. Bodite potolaženi vsi klerikalci loške doline, da se bo šola zidala tudi če Smolik izgine v hribe, kamor spada. No. ve šole pa ne boste zidali klerikalci — pač pa občinska naklada na državno trošarino, katero plačamo prav vsi občani pa bi bili to klerikalci, demokrati ali drugi. Težke milijone nagradi tem potom občinska blagajna, zato je tudi dolžnost vseh prizadetih oblasti, da se prične šola graditi in se tako onemogo. či večno izigravanje klerikalcev.

SV. JURJ ŠČAVNICI. Občinske volitve v naši župniji, rojstni župniji dr. Korošca, so prav karakteristične za »za-

REMINGTON Mod. 12
brazilski pisalni stroj
FRANC BAR Cankarjevo nabr. 5. Tel. 407

upanje», ki ga uživa njegova stranka pri najožjih rojakih. Dasi je pri zadnjih državnozborskih volitvah dobila SLS pretežno večino glasov ni le pri sedanjih občinskih volitvah v nekaterih občinah ostalo razmerje med naprednimi (SKS in JDS) glasovi isto kakor pri zadnjih občinskih volitvah (torej napredek napram skupščinskim volitvam), nego so v »čin občin pokazali Korošcu njegovi bivši pristaši svoje »simpatije« s tem, da so mu obrnili hrbet. Domača občina Koroševa n. pr. je obdržala naprednega župana. Tudi en občinski svetovalec je napreden, drugo mesto je bilo prepuščeno SLS, ker so v občinskem odboru naprednjaki napram klerikalcem v razmerju 5:4. Še značilnejša je volitev v sosednji občini Slapinci. Da bi ne bilo treba volitev, so zahtevali naprednjaki na kompromisni listi 3 odbornike, klerikalci v to niso pristali, nego so koncedirali samo 2. Tako je prišlo do bojne glasovanja, pri katerem so naprednjaki dobili 4 zastopnike proti 5 klerikalnim. Tudi za župana je bil izvoljen naprednjak. Svita se torej...

Vsi mestni odbori Orjun!

Došli so veliki znaki za kalpake

Peter Capuder

Tkane lesene koloturne zaves (rouleaux) in eslinke koloturne obnočke dobavijo točno in solidno tvornica koloturnih zaves

Anton Bencze i sin
Veliki Bečkerek (Banat)
Zastopniki se Bijejo. 759

Poslano.*

Mesto odgovora.
Na lažnjive napade zelenenega generala v »Kmetijskem listu«, ki se v me zaganja kakor podrepna muha, bom odgovarjal tedaj kadar se bo vsemožni general podpisal.

V Zgornji Siski, 26. julija 1924.
Avgust Korbar, nadučitelj.

Svarilo

Podpisana izjavljam, da nisem plačnica dolgov, katere napravljajo moj sin Franc Jakob.

Julijana Jakob, posestnica,
Devica Marija v Polju.

Preklic

Podpisana Ivan in Rozalija Čebular preklicujeva žaljive besede, ki sva jih 12. t. m. govorila proti zasebnici Frančiški Entor, ter se ji zahvaljujemo, da nama je te žaljivke odpustila.

Zagorje, dne 24. ulija 1924.
Ivan in Rozalija Čebular, hišna posestnika.

Izjava.

Ker me javnost smatra soodgovornim za pisavo »Slovenskega doma«, čegar članki so več ali manj v protislovju s programom v njegovi prvi številki, sem pretrgal z izdajateljji vse vezi, ki se tičejo sotrudištva in uprave tega lista.

Trbovlje, dne 26. julija 1924.
Josip Velkaverh

Kulturni pregled

Stoletnica rojstva Dumasa sina

Aleksander Dumas sin se je rodil dne 28. julija 1824. v Parizu. Njegov oče je bil Aleksander Dumas starejši, sin generala, romanopisec in dramatik. Slovensci ga poznamo po »Grofu Monte Christu«, »Treh musketirjih«, »Dvajset let pozneje« in sluhnih romanih. Napisal je celo knjižnico del, od katerih so gotovi spisi malo vredni, v glavnem pa zasluži naziv literata.

Dumas sin je bil nezakonsko dete, katerega je oče priznal pred zakonom šele na njegov pritisk. Svojo literarno kariero je pričel razmeroma rano, namreč v svojem 17. letu. Izdal je knjižico pesmi pod naslovom »Les péchés de jeunesse«. Potem je spremljal svojega očeta na potovanju po Španiji in severni Afriki. Ko se je vrnil v Francijo, se je poizkusil v očetovem pisateljskem žanru in napisal roman v šestih zvezkih »Aventures de quatre femmes et d'un perroquet«. Z njim ni zbudil nobenega zanimanja. Ko je uvidel svojo brezplodnost v literaturi je vrste, se je odločil za nov pravec. Začel je opisovati svet dvomljivih ženskih tipov. Značaje je očrtaval ostre, še

ge je slikal brez olepševanja, toda v lahko čitkem slogu. Ker je branil resnično moralno svojih junakinj pred vele. mestno pokvarjenostjo in izprijenostjo, so ljudje kmalu postali pozorni na njegova dela. 24 let star pa je ustvaril delo, ki je zadivilo vse sodobnike in mu prineslo ime in slavo prvega borca natur. lizma: Damo s kamelijami. Glavna oseba tega romana je tuberkulozna demimondka, ki pa razodeva v svojem bitku in žitku toliko nežnih utripov, da jo ljudje bi in spoštuje vsa okolica. Ta ženska je prinesla Dumasu svetoven glas.

Sledila so dela podobne vrste (Le roman d'une femme, Diane de Lys, La vie a vingt ans, La boîte d'argent), ki so slavo njegovega imena še bolj utrdila doma in v tujini. Kmalu pa se je vrget doseg denj romanopisec tudi na dramo. Kolo dramatičnih uspehov je otvorila »Le desimonde«, in sledil ji je »Le fils naturel«. Oba komada sta sijajno prodrila, dočim je poznejše delo »L'ami des femmes« totalno propadlo. Dumas je pisal še naprej romane in drame, izdal je dela pod različnimi psevdonimi in je pisal knjige v družbi z drugimi.

V poznejših letih je začela pisateljstva sila in izvirnost pešati. Pokvarila ga je presilna tendenca, s katero je hotel po-

boljševati svoje ljudi, vsled česar so nastajale nepremisljene, neutemeljene in nemogoče situacije. Vendar so njegova dela iz prve in moške dobe ohranila čisto vrednost do dancs. Verdi je pozneje napravil »Damo s kamelijami« za »Traviato«; in kdor ne pozna originala tega tipa, ve zanj vsaj posredno po zaslugi italijanskega komponista.

Dumas sin je postal l. 1875. član francoske akademije, umrl pa je leta 1895. v Marliju poleg Pariza. O njegovi smrti so sodili sodobniki, da pomenja za Francijo tako težko izgubo kakor konec Ernesta Renana. Stvarna presoja tega kar je ustvaril, je njihovo sodbo v glavnem potrdila.

Dvanajst jugoslov. »Kolo« je harmoniziral in instrumentaliziral za godbo na pi. hala kapelnik Dravske divizijske oblasti dr. Jos. Čerin v Ljubljani. Prirejena so »Kola« v lahkem slogu, tako da jih bodo mogle svirati vse naše godbe. — Zunanja oblika je čedna, tisk razločen, cena nizka, samo 8) Din s poštnino. To zbirko naših nacionalnih plesov toplo priporočamo. Narofa se pri kapelniku dr. Jos. Čerinu v Ljubljani.

Grafična šola v Osijeku. Grafični slikar prof. M. D. Gjurić, ki je pred kratkim dospel iz Rima, je pravkar otvoril v Osijeku tedaj za grafično risanje, ki bo trajal mesec dni. Namen tedaja, katerega poseča 40 gojencev, je seznanjanje z

osnovnimi problemi moderne grafične umetnosti.

Izdaja celokupne lirike srbskega pesnika Vojislava J. Hila je izšla te dni v Beogradu. Knjiga obsega 520 strani, je lično tiskana in dobro opremljena ter stane 100 Din.

Razstava ruskih slikarjev v Beogradu. Skupina ruskih slikarjev, ki žive pri nas kot emigranti, prireja te dni v Beogradu razstavo slik, ki bo trajala od 15. avgusta do 20. septembra. Razstavljeni motivi so vzeli iz ruskega in našega življenja.

O Stoleerjevem godalnem kvartetu, ki se je 20. t. m. izvajal v Donauschingenu, poročajo skoro vsi večji nemški listi: »Berliner Tageblatt« piše, da je jugoslovanski ples, drugi del kompozicije, poln divje ritmike in proste harmonike. »Vossische Zeitung« pa meni, da je kvartet zaenkrat še delo nevelikega, toda simpatičnega talenta, ki živi sedaj pretežno od motivov narodne pesmi ne da bi pri tem pokazal svoje prave zmožnosti.

Najnoveše delo slikarja Svabinskiga. Češki slikar Maks Svabinsky je sedaj zaposlen s fresko »Zrtev«, naročeno za praški grad. Slika predstavlja žetev na polju, kjer vežejo ženske, izraziti slovan. ski tipi, snopje. Na nebu kraljuje boginja Cerera, iz polnega roga druge boginje pa se vsipljejo žarovi čez češko zemljo.

Prva predstava Verdijeve »Aide« na dunajski »Hohi Warti«. Dunajska prva predstava »Aide« na prostem je dosegla

nepričakovano dober uspeh. Opera je začela ob osmih zvečer in je končala ob eni ponoči. Obiskalo jo je 15 tisoč poslušalcev. Mascagni in pevci-solisti so bili navdušeno akklamirani.

Pravda radi Puccinijeve opere »La rondine« na Dunaju. Italijanski komponist g. Puccini je l. 1920. odstopil dunajskemu Carl-Theatru v uprizaritev opere »La rondine« pod pogojem, da se delo uprizarijo tekom treh let. Opera v tem času ni prišla na vrsto in sedaj toži skladatelj podjetje za moralno in materialno zadoščenje. Poleg predpisanih avtorskih pravic zahteva 1 milijardo aK odškodnine in utemeljuje zahtevo s tem, da je prišel ob ogromne taktije, ker se opera vsled neuprizaritve na Dunaju ni smela izvajati v Ameriki in Skandinaviji, kjer so se interresenti zanimali zanjo.

Novi rektor praškega konservatorija. Proforski zbor praškega konservatorija je izvolil za rektorja v učnem letu 1924-1925. skladatelja Jožeta Suka.

Zdravstveno stanje Ferrucia Busonija, o katerem smo poročali, da leži bolan, se je v zadnjih dneh omililo. Kompozit je zelo utrujen in izčrpan od prelutnega živnega dela in mora počivati, drugič pa živi ne sicer v sijajnih, a vendar zadovoljivih gmotnih razmerah.

Za novega predsednika berlinske umetnostne akademije v šolskem letu 1924-1925. je proforski zbor izvolil zunega slikarja dr. Maksa Liebermanna.

Že 38 let je

SARGOV KALODONT

ZOBNA KREMA

nenadkriljivo dobra!

Domače vesti

DELAJ, DELAJ, DEKLE PUSELJCI!

Gospod Anton Sušnik, v civilu menda profesor zgodovine, je širši javnosti sedaj še najbolj znan, ker s svojim cenjenim imenom krije zbornik lopovščin, ki mu je ime »Domoljub«. Kdor pa se ni pozabil, kaj je bilo pred desetimi leti, tudi ve, da so gospod Sušnik pisali skupaj z gosp. Sarabonom »Balkansko vojsko« in »Svetovno vojsko«, slovensko izdajo k. u. k. Kriegsalbumov.

Gospod Jožef Gostinčar sicer ne zna tako dobro pisati, so pa vseno bili pred desetimi leti odgovorni urednik »Slovenca«, seveda v tem svojstvu tudi državni poslanec. Danes so samo »narodni poslane«.

Pa so gospod Jožef Gostinčar avanzirali med 1914. in 1924. in so že leta 1919. bili v Jugoslaviji za ministra. Ne dolgo, bili so pa vendarle.

Nič čudnega, da so tudi gospod Sušnik želeli ministrovati, ko že znajo ministrirati.

Za zadnji tork so z vso gotovostjo pričakovali svojega imenovanja. Prošli tork je namreč bil vremenski »kritični dan prvega reda«, odločilni dan gosp. Jovanovića. Tudi gosp. Jovanović se je nekaj obotavljal, obotavljal...

Za pozno popoldne je že bilo vse pripravljeno. V hotelu »Petrograd« v Beogradu ložirata oba gospoda, Sušnik in Gostinčar. Gostinčar je pripravil novemu ministrskemu kolegi lep, dehteč pušljec. Celih 80 Din je »košta« manjša pa še ekstra 30 Din. Zato bo pa tudi veselje veliko, ko pride Sušnik zvečer domov kot minister in mu bo starejši tovariš ganjeno izročil lep, lep zelen pušljec! Toda regiment po cesti gre, moj fantič se pa ni ne spozna. Oj dekle, kaj si tak žalostno? Kaj mi je, nič mi ni, me srček boli!

Deset let že stavijo na »ta fofv kartas«, ti gospodje, pa še deset let bodo, potem jih morda sreča pamet.

M. A. C.

* **Promocije.** Za doktorja vsega zdravilstva sta bila promovirana: na graškem vseučilišču g. Milan Perko, sin višjega železniškega uradnika g. Bernarda Perkla, na dunajskem vseučilišču pa g. Igor Franko, sin pokojnega goriškega odvetnika dr. Alojzija Franka. Na zagrebški univerzi pa je dne 24. t. m. g. Robert Murmayer iz Ljubljane promoviral za magistra farmacije.

* **Izpemembe v poštni službi.** V področju ljubljanske poštne direkcije so imenovani: za starejšno poštne urada v Rimskih toplicah uradnica Roza Meglič, doslej v Mariboru 2; pri poštnem uradu Maribor 2 za uradnika Ivan Rakovec, doslej v Ljubljani 1; pri poštnem uradu Sv. Lenart v Slovenskih gorah za uradnico Marija Franko, doslej v Mariboru; bivši poštar Kristijan Jeglič za uradnika 4. skupine II. kategorije pri poštnem uradu v Ptuj; Toma Golobčič za poštne poslovalca pri poštnem uradu pri Sv. Benediktu. — Premešeni so uradniki: Fran Ambrožič iz St. Ruperta pri Mokronogu v Trebnje; Fran Salehar, Leopold Rihard, Anton Kroflič in Viljem Pupis — vsi iz Ljubljane k glavnemu poštnemu uradu v Beogradu; Fran Fludernik iz Černe pri Prevaljah na Pragersko ter Brigita Berla, iz Mirne k poštnemu uradu v Ljubnem.

* **Razpis službe.** Ravnateljstvo splošne polnice v Ljubljani razpisuje mesto upravnega vezbenika s predpisano kvalifikacijo za II. uradniško kategorijo. Prošnje je vložiti do 15. avgusta. Vse priloge je priložiti originalu in prepisu. Enako službeno mesto je razpisano pri vodstvu splošne polnice v Mariboru s terminom do 1. septembra.

* **Iz policijske službe.** Upokojeni ravnatelj pomožnih uradov Fran Fink je reaktiviran in imenovan zopet za ravnatelja pomožnih uradov pri policijski direkciji v Ljubljani.

* **Smrtna kosa.** V Zagrebu je v petek umrla gospa Draga Svetina, roj. Orožen, soproga višjega revidenta drž. železnice pri zagrebški direkciji. Truplo pokojnice prepeljalo v njeno rojstno mesto v Kamnik, kjer bo pogreb v ponedeljek dopoldne.

* **Učiteljski kongres v Dubrovniku.** — Kakor smo že poročali, se prihodnji mesec vrši v Dubrovniku kongres delegatov Jugoslovanskega učiteljskega združenja. Za udeležnike kongresa je dovoljena četrtinska vozna cena na vseh državnih železnicah ter na ladjah Jadranske plovidbe od Sušaka in od Ulcina do Gruža pri Dubrovniku.

* **Kraljev protektorat nad osiškimi strelskim društvom.** Kakor javljajo iz Osijeka, je kralj Aleksander prevzel pokroviteljstvo nad proslavo 140 letnice obstoja strelskega društva v Osijeku. Kralj bo osebno prisostvoval svečanosti, ki se vrši v dneh 7. do 9. avgusta. Kralj je tudi dovolil, da se društvo odslej imenuje »Osiješko strelsko društvo kralja Aleksandra«.

* **Gimnazijci iz Velesa pri kraljici Mariji.** Večraj so prispeli na Bled dijaki iz Velesa. Njih izlet je prva večja ekskurzija dijakov iz Južne Srbije. Potovali so preko Niša, Negotina, Beograda, Zemuna, Zagreba v Slovenijo in prispeli večeraj na Kraljevski Bled. Bili so od blejskega župana g. Tomca izredno ljubazno sprejeti. Priredil jim je skupno kosilo. Obiskali so tudi dvor in se poklonili kraljici, kateri so izročili kosulico iz do-

mače svile in nogavice, oboje vezeno v narodnih motivih in lepo vazo. Vse to so izdelali dijaki sami. Izletniki so zadivljeni nad lepoto našega Bleda.

* **Angleško brodovje v našem morju.** Program svečanosti ob priliki prihoda angleške vojske mornarice v Dubrovnik je v glavnem že določen. Svečani sprejem se vrši v pristanišču Gruž pri Dubrovniku dne 31. julija. Istega dne zvečer bo oficijelna večerja v kraljevem dvoru v Dubrovniku. Dne 1. avgusta si gostje ogledajo znamenitosti mesta, na večerjo pa so povabljeni v pomorsko vojno akademijo. Dan 2. avgusta je rezerviran za prireditve tujih gostov; 3. avgusta se vrše izlet v okolico, zvečer koncert muzike kraljeve garde v oficirskem domu, kjer se priredi tovariški večer; dne 4. avgusta odhod angleških gostov. Tekom slavnostnih dneh se bodo priredile tudi razne druge svečanosti, sportske tekme, javno zabave in koncerti.

* **Nova podružnica Kmetijske družbe.** V Veliki Loki na Dolenjskem se je te dni ustanovila podružnica Kmetijske družbe v Ljubljani.

* **Artillerijska podoficirska šola v Mariboru** sprejme s 1. oktobrom letos 200 mladeničev za gojence. Prošnje za sprejem je treba poslati nakasneje do 15. septembra preko pristojnih vojnih okrožij ali neposredno komandantu II. artillerijske podoficirske šole v Mariboru. Natančnejše informacije se dobe pri vsaki občini kakor tudi pri vsaki vojni komandi. Vsi prijavljeni kandidati morajo biti 25. septembra v Mariboru v vojašnici vojvode Putnika v Stritarjevi ulici kjer se bo vršil zdravniški pregled. Za vožnjo v Maribor kakor tudi v slučaju nesprejema za vožnjo iz Maribora dobi vsak kandidat brezplačni vozni listek.

* **Poziv na lastnike vrtov, nasadov in cvetličarje v Sloveniji.** »Jadranske Straže« priredi 2. in 3. avgusta t. l. mornariške dneve na Bledu. Točka obsežnega programa je tudi cvetlični korzo na jezeru. Ker potrebujemo v svrhu okrasitve čolnov mnogo cvetlic in zelenja, obračamo se na vse lastnike vrtov, nasadov in posebnost na cvetličarje za vlnodno prošnjo, da darujejo cvetlice in zelenje v kolikor večji množini in dokumentirajo s tem svoj patriotizem in ljubezen do vladarske hiše. Imena vseh darovalcev objavimo v časopisih. S posebno prošnjo se obračamo na Maribor. Darovalci izven Ljubljane naj blagovolijo poslati svoje prispevke naravnost na občinski urad Bled, oni iz Ljubljane in okolice pa na glavni odbor »Jadranske Straže«, Turjaški trg 3, II. nadst. do petka dopoldne, ker se popoldne s prvim vlakom prepeljejo na Bled. Vnaprej se zahvaljuje glavni odbor »Jadranske Straže« v Ljubljani.

* **Baron Egger in nemško uradovanje slovenskega župnika.** Iz Maribora nam poročajo: Poročali smo kot kronisti, da je bil baron Egger iz Zgornje Sv. Kungote pri Mariboru dne 18. februarja t. l. obsojen od okrožnega sodišča v Mariboru na 14 dni strogega zapor, ker je vozil s svojim avtomobilom tako nevarno, da je skoraj smrtno poškodoval hlapca Franceta Grosa. Radi tega poročila se je prišel baron Egger kregati v naše mariborske uredništvo in nas stavlil nekako na odgovor, da smo prinesli zgornjo notico, češ da sodba mariborskega okrožnega sodišča še nikakor ni »veljavna«, ker da se bo pritožil, saj je vendar izključeno, da bi se moglo obsoditi njega, barona. Stal sedemdeset pa je zavrnil baronovo ničnostno pritožbo; sodba mariborskega okrožnega sodišča je postala pravomočna in zato je dobil baron poziv, da odsluži svojo kazen. Razumljivo je, da mu ne diši rihet in to je zaprosil — seveda v nemščini — da se mu odloži nastop kazni. To prošnjo je uradno priporočal župnik v Zgornji Sv. Kungoti v nemščini naslednje: »Die Richtigkeit der Gründe wird vom fürstbischöflichen Pfarramt bestätigt und das Ansuchen befürwortet.« Knezoškofjski župni urad v Zgornji Kungoti, dne 8. junija 1924, Frančišek Magdič, župnik.

Ni le, da je po ustavi, ki je sedaj priznava tudi dr. Korošec, prepovedano uradom uradovati v drugem kakor državnem jeziku, je to župnikovo postopanje za obneje kraje z narodnostnega in državnega stališča skrajno obsojna vredno; ljudstvo ima namreč občutek, da se doseže še tudi sedaj z nemščino več kakor s slovensčino, kajti dejstvo je, da se gospod baron ni nastopil kazni in se samozavestno sprejema po Zgornji Sv. Kungoti. Očitno je torej morala imeti v nemščini spisana in v nemščini od župnega urada uradno potrjena prošnja uspeh!

* **Odvetnik dr. Petek** smrtno ponesrečil. V zagrebški bolnišnici je predvečernjem umrl odvetnik dr. Pavel Petek, ki je imel nekoliko let v Zagrebu svojo odvetniško pisarno. Lansko leto je zaradi neke afeze s svojimi klienti prišel v sodno preiskavo. Kmalu so se začeli opaziti na njem znaki duševne bolezni, vsled česar je bil dr. Petek poslan na opazovanje v blaznico Stenjevec. Te dni je m. l. iz blaznice pobegnil ter se z vlakom odpeljal v Zagreb. Blizu zagrebškega kolodvora je skočil z vlaka, pri padcu pa je prišel pod kolo, ki mu je levo nogo pod ko' nom odrezalo, desno pa popolnoma zdrobilo in razneslo. Ponesrečenec je bil prepeljan v bolnico, kjer je kmalu nato umrl.

* **Aretacija komunistov v Osijeku.** V Osijeku so bili predvečernjimi zaradi komunistične propaganda aretirani Josip

Bauer, Ivan Rogoza, Peter Schild in Ivan Horvat. Proti Bogomiru Hermanu je bila izdana tiralica, ker je pobegnil iz Vukovara.

* **Škratinka in tifus v Splitu.** Listi poročajo, da se v Splitu silno razširja škratinka, ki je okužila že tudi okolico. Razen škratink pa je tudi že nekaj slučajev tifusa.

* **V Prekmurju** se je po raznih selih pripetilo v zadnjih časih več vlomov in tatvin. Kot krivca zasledujejo okrog 26 let starega Martina Budja iz Morovca, ki je sumljiv tudi, da je vlomil v cerkev v Črčevcih. Ukradel je tamkaj mounštranco in kelih. V kolikor smo mogli izvedeti, prodaja tat ponekod večjo maso zlata, odtodno srebro, ne da bi materialjal popreje pokazal. Pričakovati pa je, da bo nevarni človek padel kmalu v roke pravice, ker so mu orožniki že na sledu.

* **Avto zgorel.** Iz Rume se je te dni neki Leon Steiner s avtomobilom peljal v Novi Sad. Blizu Iriga je zažutil močan duh po bencinu in je na to opozoril šoferja. Ko se je ta obrnil, je že opazil plamen in zavril avto, nakar sta oba hitro skočila iz voza. V tem trenutku je plamen objel avto, ki je popolnoma zgorel. Avto je bil zavarovan.

* **Račun brez kremanja.** Zagrebškemu državnemu pravdnstvu je bil izročen led 1901. rojeni Franc J. Vrhnik. Pred par dnevi je dopotoval v Zagreb, odšel v bar, kjer se je napič, potem je pa naročil avto in se odpeljal preko Celja v Ljubljano in nazaj v Zagreb. Ko bi moral plačati šoferju 5460 dinarjev, je izjavil, da nima niti fیکا v žepu, da je nekaj čez 2000 dinarjev, kolikor je še imel, med potjo zapravil in ostal brez denarja! Brozjavil je bratu, da bi mu poslal denar, ali ta ni imel smisla za plačevanje Francovih avantur in tako je prišel Franc v zapor.

* **Rekord v brzini.** Eldridge, znameniti voznik iz Brooklanda v Angliji, ki je dne 27. julija t. l. na tekmovališču v Saltburnu dosegel z Fiat-avtom svetovni rekord v brzini (v 6 sekundah 1 kilometer) se je udeležil dne 6. julija t. l. tekme v Arpaonu, kjer se mu je posrečilo, popraviti svoj lasni rekord. S Fiat-avtom je na angleški rekordisti prevlil v eni uri 236.314 km, dočim je Thomas dosegel na Delagu 233.548 km na uro. Ta rekord pomeni za tovarno Fiat velik uspeh in kaže tudi znaten napredek njene konstrukcije. (4820)

Danes v nedeljo 27. julija vsi na šentiaškobski sejem

na vojaškem strelšču na Dolenjski cesti.

3948a

Iz Ljubljane

u— **Zanimanje za letošnji velesajem** vlada po dosedanjih poročilih v vseh krajih naše države in obeta biti posej zelo mnogobrojen. Slovenec bo svojo gostoljubnost izkazal bratu Srbu in Hrvat, sprejeli bomo v svoje osredje vrle Bosance in Hercegovce, Dalmatince, Sumadijce, Maceedone, Sremce, Banatske Svabe, skratka cvet pridobitnega sveta Jugoslavije. Pa ne samo trgovci so privedli mnogobrojen poset na velesajem, tudi drugi sloji se — kakor se nam poroča — prilašajo v velikem številu, da si ogledajo Ljubljanski velesajem, ki ima že velik renome po državi in da zvežejo s tem izlet v prirodo naše krasne Slovenije. Prosimo vse Ljubljančane, ki imajo za čas velesajma razpoložljiva prenočišča, da to nemudoma javijo sejmskemu uradu.

u— **Nova imena ljubljanskih gimnazij.** Ker so se na dosedanjih realni gimnaziji s slovenskim in nemškim učnim jezikom opustili nemški razredi, je postalo nje ime značajno zavoda neprimerno. Zato je ministrstvo prosvete odredilo, da naj se odslej ljubljanske gimnazije nazivljejo: I. drž. gimnazija, to je humanistična gimnazija v Tomanovi ulici; II. drž. realna gimnazija na Poljanski cesti; III. drž. realna gimnazija, t. j. dosedanja realna gimnazija s slovenskim in nemškim učnim jezikom v Beethovnovi ulici, odnosno na Vrtači.

u— **Neimenovani Sokol iz Trsta** je daroval za Tabor 10 lir.

u— **Mestni magistrat** razpisuje oddajo ključavničarskih in pleskarskih del za popravilo mestne klavnice na Mesarski cesti. Proračuni, mere in podrobnosti so na razpolago v mestnem gospodarskem uradu vsak dan od 8. do 14. ure. Ponudbe je vložiti do 30. julija ob 10. uri dopoldne v mestnem gospodarskem uradu.

u— **Na šentiaškobski sejem** danes, v nedeljo, na senčnatem vojaškem strelšču na Dolenjski cesti opozarjamo še enkrat narodno občinstvo, da se ga udeleži v čim največjem številu. Preskrbljeno je za najoriginalnejša razvedrila, tožilo se bo izvestno olupovo vino izpod Tranče. Začetek ob 3. uri popoldne.

u— **Policijske prijave.** Od petka na soboto so bili prijavljeni policijski sledeči slučaji: 1 tatvina, 1 prestopok kaljenja nočnega miru, 7 prestopkov cestnega policijskega reda, 2 prestopka prekrščenja policijske ure, 2 prestopka pasjega kontumaca, 2 prestopka razgrajanja, 1 pomeverba, 1 prestopok nedostojnega vedenja, 1 prestopok v zgluševalnih predpisih in 2 obrtnega reda.

u— **Aretacija.** V noči na soboto je bil aretirani neki Peter Sterniša zaradi tatvine različnih predmetov. Nadalje je padel v roke varnostnim organom Jakob Traun zaradi pomeverbe, Josip V. zaradi lahke telesne poškodbe, Marija Kralj zaradi izvrševanja tajne prostitucije, Ivan

Danes 27. Kino Ljubljanski dvor Danes 27.

LYA MARA

v glavni vlogah Lya Mara, Carl Anen.

Predstave ob delavnikih ob pol 5., pol 8. in 9. uri — Ob nedeljah ob pol 11., 3., pol 5., 6., pol 8. in 9. uri

Medved zaradi postopanja in Janez Lampe zaradi beračenja in nadlegovanja pasantov na ulici.

u— **V družino malopridnih možkih** elementov je zašla 18-letna Zofija T. z Glinca; ušla je pred nekaj dnevi od svojih staršev. Mudila se je nekaj časa še v Ljubljani, nato pa se je navezala bržkone na nekega lažitrgovca italijanskega pokolenja in odšla čez mejo. Morala pa se je seveda kmalu vrniti, a je kmalu zopet izginila in je ni mogoče izslediti.

OBRA rokavice, vsakovrstne, nogavice, svilene šor v vseh barvah. parfumi, francoski in drugi, nuder Coty Houbigaat ter vse drugo se dobi namesto Dunajske ceste 12 (O. Bračko) sedaj 1118/a 11 v Šelenburgovi ulici št. 3 modna trgovina Srečko Vršič.

Iz Celja

u— **Dograditev električnega omrežja.** Ker se je pošiljatev nadaljnjega električnega materialja z Dunaja zakasnela, bodo dela na prenovljenem električnem omrežju končana najbrž šele do konca avgusta. Obločnice bodo postavljene na vseh ulicah in bodo nudile mestu upravnemu razsvetljavo.

u— **XV. redni letni občni zbor »Trgovskega društva v Celju«** se je vršil dne 8. julija ob povoljni udeležbi članstva. Zborovanje je otvoril predsednik g. Zupančič. Iz obširnega tajniškega poročila posnemamo, da je delovanje društva v celjskem gospodarskem krizi znatno nazadovalo. Društvo šteje 76 članov ter je imelo v zadnjem poslovnem letu 6 odbovovih sej in eno zborovanje. V glavnem je društvo delovalo za primerno ureditev spedijskih tarifov, za prevzem zastopstva zavarovalne družbe »Triglava«, za posredovanje carinenja poštnih zavrtkov v čezurnem času, za odpravo krošnjarstva in pričelo akcijo za zidanje Trgovskega doma v Celju, ki je vzbudila med celjskim trgovskim svetom posebno živo zanimanje. Vse to delo je deloma uspešno končano, deloma je še v teku. Za vodoče je občni zbor sklenil, da se prične s prirejanjem ekskurzij, ustanavljanjem poučnih tečajev, podružnic na deželi, knjižnice, z ureditvijo posredovalnice za službe, s propagandnim delom za zidanje »Trgovskega doma« itd. Blagajnikovo poročilo izkazuje v l. 1923/1924. prebitke 10.235,41 Din. S prenosom premoženja iz društvenega leta 1922/1923. v znesku 9.389,60 Din. znaša skupno društveno premoženje 19.625,01 Din. Pri volitvah je bil izvoljen po večini stari odbor z g. Zupančičem na čelu. Prihodnje leto poteče 20 let, od kar se je med slovenskimi trgovskimi sotrudniki rodila misel ustanoviti »Slovensko trgovsko društvo«. Društvo je bilo zlasti radi svojega narodnega delovanja stalno izpostavljeno razpustu. Velika njegova zaslug je, da je vzgojevalo svoje člane na kulturnem, socialnem in gospodarskem polju ter s tem ustvarilo temelj zdravega narodnega gospodarstva. Za proslavo 20 letnice se je sklenilo začeti že sedaj s predpripravi in se je to delo poverilo novoizvoljenemu odboru.

Iz Maribora

u— **Usoda grobov slovenskih rodoljbov.** Staro mariborsko mestno pokopališče, na katerem že več let ne pokopujejo izravnih grobnic, se bliža svojem koncu. Prihodnje leto bo moral novi občinski svet odločiti o njegovi usodi. V načrtu je sprememba v park, kar bi bilo pač najumestnejše. Odvisno je seveda od sporazuma med občino in kapitljem. Posebno kožljivo je vprašanje, kdo bo prišel v last številnih dragocenih spomenikov, ki predstavljajo ogromno milijonsko premoženje. Za to usodo mariborskega pokopališča je zvedela tudi 80-letna hčerka tu pokopane rodoljuba dr. Matije Preloga, ki živi v Radgoni in je ta teden pisala »Slovenski Citalnici« naj dvigne primerno akcijo, da se shranijo lepi spomeniki Čladičnega ustanovitelja in velezaslužnega prvoborilca slovenske narodne misli dr. Matije Preloga. Ona sama ter še dve ostali hčerki živijo v skromnih razmerah, tako da ne morejo materialno skrbeti za spomin zaslužnega očeta. Uverjeni smo, da bo slovenska javnost pravočasno ukrenila potrebno, da se prenesejo kosti in spomeniki vseh rodoljbov na zemljiški dohodek v ljubljanski pokrajini. Dne 16. julija so v Trstu zborovali zastopniki agrarnih organizacij ljubljanske pokrajine in reprezentacij ljubljanske pokrajine in reprezentacij ljubljanske pokrajine. Obravnavali so vprašanje davka na zemljiški dohodek ter sklenili, da se dovoli sežansko opatje selo in delu Devina desetodstotno skrcenje napovedane površine. Travniki, ki dajejo seno samo enkrat na leto, se sploh ne bodo vpoštevali na zemljo, ki daje poljedelski dohodek. Istotako se bodo smatrala za neobdavčljiva posestva, ki so podvržena kakršnekoli agrarnemu izboljšanju.

* **Možgane si je pretresel** 63-letni kamnosek Lud. Pelarin iz Cologne pri Trstu. Popravil je kameniti obok pri nekili vratih in stal na tri metre visoki lestvi, kjer ga je napadla slabost. V omedlevici je telebnil na tla ter si pri tem natrl lobanjo in pretresel možgane.

* **Prireditve v Kravem potoku (Istra).** V nedeljo, 20. t. m., se je vršila v istranski vasi Kravi potok ljudska veselica, ki je razveseljevala dobro uspešno. Tekmovalo je osem pevskih društev, ki so nastopila z zbori najboljših slovenskih skladateljev.

* **Izbrisani likvidatorji.** Vsled sklepa kraljevega tribunala v Gorici so izbrisani kot likvidatorji stavbene zadrege Miren-Sovodnje, dr. Bobič, Vižintin in tovarši. Pogodbe, sklenjene z njimi, so nezakonite in neveljavne.

* **Avtomobilska zveza Trst-Barkovlje-Miramar-Grifan** posluje redno v poletnih mesecih. Avtomobili odhajajo iz Trsta (Portici di Chiozza) ob delavnikih od desete ure naprej, ob nedeljah in praznikih pa že od osme ure zjutraj.

Lastnik in izdajatelj Konzorcij »Jutra«.

Odgovorni urednik Fr. Brozovič.

Tisk Delniške tiskarne, d. d. v Ljubljani.

Vremensko poročilo

Ljubljana 26. julija 1924. Ljubljana 306 nad morjem

Kraj opazovanja	ob	Zračni tlak	Zračna temperatura	Veter	Oblačno 0—10	Padevine mm
Ljubljana	7.	764.9	12.0	vzhod	oblačno del. oblak.	3.0
Ljubljana	14.	762.4	23.2	—	—	—
Ljubljana	21.	763.0	18.3	bregvetra	—	—
Zagreb	7.	—	—	—	—	—
Beograd	7.	—	—	—	—	—
Dunaj	7.	—	—	—	—	—
Trst	7.	761.7	11.0	jugo-zap.	več. jasno	5.0
Lučmoš	7.	—	—	—	—	—

V Ljubljani barometer nižji temper. nižja

Dunajska vremenska napoved za nedeljo: Severni Alpe: Večmerna nejasno vreme s padavinami. hladno, severozap.

padni vetrovi. Vzhodne in južne Alpe: Neenako oblačno, hladno.

Solnce vzhaja ob 4:32, zahaja ob 19:39

Iz življenja in sveta

V zračnih višavah

Poročila o naporih, ki so jih morali prestati raziskovalci Mont Everest, je ves svet zasledilo z velikim zanimanjem. Kakor znano, se je tudi letošnji poskus Angležev, da bi zasidali angleško zastavo na vrh najvišje gore na svetu, izjalovil.

Ze precej časa je znanost v glavnem po izsledkih aeronavtične poučena o lastnostih zemeljskega ozračja v višini 9 km nad zemljo in več. Izvidni zrakoplovi s potniki, ki se niso ustrašili redkega zraka, in z registriranimi aparati so se povzpeli celo v trikrat večje višine kakor je Mont Everest. Seveda tudi ta nebotična višina ne pomeni nič v primeri z velikostjo zemeljskega premersa, ki znaša 12.000 km, kajti vzpetina Everesta nad zemeljsko oblo je jedva tolikšna kakor prašek debeline 0,1m/m na površju oranžice.

Bolj zanimivo kakor vprašanje, kako je ozračje v nam dostopnih višinah, pa je problem atmosfere v višjih legah.

Dva oxfordska fizika, Lindemann in Dobson sta nedavno podala povsem nova in docela nepričakovana razkritja. Seveda se nista osebno podala tja gor v zračne višave, da bi na licu mesta proučila življenjske pogoje in fizikalne lastnosti atmosfere. Poslužila sta se marveč podatkov, ki so jih tekoni zadnjih let nabrali observatoriji pri opazovanju meteorov in utrinkov. S pomočjo istočasne opazovanja meteorov na različnih, med seboj oddaljenih opazovališč se dá iz poti meteorov med zvezdnimi stalnicami in planeti precej natančno dognati njihova višina. Takosko astronomi izračunali, da se meteorji, ki so kakor znano kovinski drobci prišli iz bajnih dajav v naše ozračje, kjer se vsled drgnjenja ob zrak segrejejo in zažare, da se torej ti drobci pojavijo v višini povprečno 90 do 160 kilometrov nad zemljo. Nihova hitrost je tudi precej izpremenljiva in se giblje med 10 do 150 km na sekundo, njihovi sijaji, ki navadno jedva doseže svetlost zvezd sedmega reda, prekaša včasih celo luninega.

Evo torej rezultatov, ki sta jih dosegla angleška učenjaka na podlagi zakona o izžarevanju in računskega razmerja med toploto in vidnostjo meteorov: 1. gostota zraka v velikih višinah daleko ni tako majhna, kakor se je dozdaj mislilo. Tako se je trdilo, da je v višini 150 km (17kratna višina Mt. Everest!) zračni pritisk 4 milijonkrat manjši od ene atmosfere. Lindemann in Dobson pa pravita, da je najmanj tisočkrat večji, torej le 400krat manjši kakor na tleh. 2. Kar se tiče zračne toplote v višinah meteorjev, je rezultat, ki sta ga našla oxfordska fizika, še mnogo bolj presenetljiv; dozdaj se je kot neovrgljivo smatralo, da se temperatura zraka zmanjšuje, čeprav počasi, čim više prodiramo v ozračje. Lindemann in Dobson pa pravita, da je toplota zraka v višini 12 km 50 stopinj pod ničlo, nasprotno pa se že v višini 50 km dvigne na 27 stopinj C nad ničlo, torej vlada tam gori najlepša početna temperatura!

Seveda je ta najnovejša teza oxfordskih učenjakov samo več ali manj verjetna, razvila pa se bo o njej še vroča diskusija.

Kako se ustavi avto

V nekem ameriškem listu čitamo prigodico, o kateri sveto zatrjujejo, da je resnična, čeprav je gotovo le ena izmed številnih ameriških «rac». Podajamo pa je vseeno v zabavo svojim čitateljem. Evo je:

Na divjem zapadu Severne Amerike, globoko v pragozdu, je živel dolga leta traper, lovil divjačino, prodajal kožuho vino in se tako preživljal. Redko kdaj je videl drugega človeka kot edino kupca velike trgovske trditve je najbližjega mesta, s katerim je kar na mestu sklenil kupčijo, to je zamenjal kožuho vino in meso divjačine za potrebščine kakor konserve, pijačo, strelivo in druge stvari, ki jih potrebuje traper na divjem zapadu.

du, denar pa je potem kupca nalagal v banki.

Tako je teklo leto in dan. No, polagoma pa se je le naveličal tega enoličnega življenja. Zahotelo se mu je ljudi in rad bi zopet občeval z izobraženci. Lepega dne je izvedel lovec svoj načrt, zaprl svojo bločnico in se odpeljal z vozom in konjem, edinim premečnim imetjem, v mesto, mnogo ur daleč. Šef trditve, kateri je prodajal kožuho vino, ga je sam sprejel in vodil po trgovini. Kako je gledal mož iz pustinje, kako se je vse izpremenilo, odkar je vrgel puško na ramo in šel v samoto. Telefon, brezžični brzojav, letala, motorna kolesa, avtomobili in druge novotarije so ga popolnoma zbežale, posebno avto. Trgovca, ki mu je bral željo na očeh, je povabil loveca v svoj elegantni zasebni avto, ki ga je sam vodil. Med vožnjo je razlagal traperju, ki je hotel vse videti in vedeti, mehanizem, mu je razkazal razna pritiska in hitrosti, dokler ni drvel stroj po cesti, da je možakarju iz pragozda kar sapa zastajala. Ni čuda, da je ne preveč večji sofer izgubil vodstvo nad vozom in se je avto z vso silo zaletel v drevo ob cesti, kjer se je voznika seveda nehala. S silnim sunkom se je ustavilo vozilo, oba človeka pa sta zletela iz njega v velikem roku na nivo kraj ceste, k sreči na mehko zemljo in brez resnih poškodb. Ko si je traper nekoliko opomogel od strahu in videl trgovca zdravega poleg sebe, je bilo njegovo prvo vprašanje: »Povejte mi, prosim vas, kako pa ustavite voz, kadar ni nobenega drevesa blizu!»

Liubavna drama v tržaškem hotelu

Velika mesta imajo velike dogodke, ti pa svojo stalno publiko, ki preži nanje vedno radovedna in lačna. Tržačani se že tri dni pitajo z rožinami ljubavne tragedije v hotelu «Continental», ki se je odigrala v sredo jutraj med deseto in enajsto uro.

18. julija sta se pripeljala v Trst mlada, elegantna dama in resen gospod. Nastanila sta se v prilično znanem hotelu «Continental» ter se vpisala za zakonska Fautario iz Italije. Vratar je mlademu paru na izrecno željo odkazal sobo št. 25 v drugem nadstropju. Oba, dama in gospod, sta se vedla fino, toda rezervirano in sta zajtrkovala, obedovala in večerjala v sobi.

Lastnik hotela se je zdelo čudno, kako da ni mladega para na izpregled med druge goste. Ker je videl, da mu dosleca ostajata, na dolgu za stanovanje in hrano, jima je tretji dan ustanovil vsako postrežbo. To je mladega gospoda razgelo. Oglasil se je v pisarni in vprašal po ravnatelju, kateremu je dejal, da je njegovo postopanje nesramno in da ni pričakoval od njega kaj takega. Funkcionar je odvrnil, da ne more dati ničesar na kredit. Nato se je pri njem oglasila dama ter mu je ponudila v jamstvo dragocen nakit. Ravnatelj ga je odklonil in je ostal pri svojem sklepu, da more dati hrano samo proti denarju v gotovini.

Par je še zaneprej ostal v stanovanju in je živel sam zase. V sredo proti podnevu pa sta razburila hotelsko osebo dva strela. Uslužbenci so se v prvem hipu zdrznili, nato potrkali na vrata sobe št. 25, in ko niso dobili odgovora so odprli vrata s silo.

Uzrli so krvav prizor: na postelji je ležal ranjen mladi mož, poleg njega pa je stokala dama, očitno tudi ranjena, krvaveča iz prsi. Moškemu je tekla kri iz ust. Poleg ženske je ležalo par pisem, naslovljenih na sorodnike v Bologni.

Takoj je zapel telefon in obvestil o dogodku rešilno postajo, ki je nemudoma pridvela z avtomobilom. Zdravnik je pregledal ranjenca in konstatiral, da ima ženska prestreljene prsi na levi strani, možki pa da krvavi iz ust, kamor si je pognal kroglo iz samokresa. Fautario je bil obločen v pygiamo, dama pa v belo poletno obleko. Zdelo se je, kakor da sta

se napravila za sprejem v nebesa.

Zdravnik, uvidevši težek položaj obeh ranjenec, je odredil prevoz v bolnišnico, kjer je morala ženska takoj pod operaterski nož. Medtem pa je prispela na mesto tragedije tudi policijska komisija. Njen načelnik je takoj zabil Fautaria, ki je ležal obvezan na nosilih. Izvedel je tole:

Pred približno poldrugim letom sta se seznanila 22-letni Ugo Fautario iz Benetk in nekoliko mlajša, a že poročena Cezarina Bonazzi iz Bologne ter se smrtno zaljubila drug v drugega. Fautario je imel v Benetkah dva brata trgovca. Ker je imel od očeta predpisan delež v gotovini, je zahteval, da se mu na roko izplača pripadajoči denar. Brata sta ga dolgo razgovarjala, da bi ostavil kapital v skupni glavnici, toda Ugo je bil kakor izgubljen. Poznal je samo eno pesem, ki se je vedno nanovo ponavljala ter se glasila na izplačilo brez zavlačevanja. Slednjič mu je bilo ugodeno. Mladi mož je spravil visoke tisočake v žep in odjadril po svoji kraljičino v Bologno. Sledilo je trimesečno bivanje v Benetkah, na Lidu, na Reki in v Opatiji. Ker pa sta živila zaljubljenca zelo razkošno, jima je kmalu pošel denar. Ugo je bil poleg tega strasten igralec in je izgubil velike vsote v nesrečni igri.

Ko se je mošniček popolnoma skrčil se je peljal par v Trst, kjer se je zgodilo, kar je že zgoraj povedano.

V bolnišnici so Bonazzijevi odstranili kroglo, ki je obitčala v mesu ter jo s tem rešili smrti. Njeno stanje se že boljša, dočim je položaj Fautaria popolnoma zadovoljiv. Zdravnik mu sicer niso mogli izvleči krogle, ker se ne da ugotoviti, kje je obitčala, toda njegovo življenje je izven vsake nevarnosti.

Preostaja še vprašanje, kako je bila ranjena Bonazzijeva. V prvem hipu se je mislilo, da je hotel usmrtiti ljubimec Ugo; toda pozneje se je izkazalo, da je temu drugače. Cezarina je izpovedala, da ni vedela o ljubimčevi nameri s samokresom prav nič. On je bral časopis in potegnil pri tem neopazno iz žepa samokres ter izprožil v svoja usta. Nje je videl smrti njenega najdražjega tako presunil, da je sklenila umreti ob njem. Obstrelila se je sama.

Dogodek je zbudil v Trstu splošno sočutje. Vse pričakuje, da bosta ljubimca okrevala in začela po tem ponesrečenem poizkusu s smrtjo novo, srečnejše življenje, ki ju ne bo nikdar več napotilo k tako obupnemu činu.

× **Prva žrtev hudičevih žarkov** — Iznajditelj sam. Kakor poročajo angleški listi, je inženjer Grindell Matthews, izumitelj slovitih «hudičevih žarkov», ki je pred par dnevi prišel v New York, postal sam prva žrtev svojega strašnega izuma. Matthews so začele zelo boleti oči. Levo oko je že skoro popolnoma oslepel in tudi na desnem vidi lučnejzen vsak dan slabše. Matthews, ki so ga preiskali najznamenitejši specialisti za očesne bolezni, se hoče sedaj podvreči zdravljenju, o katerem pa so zdravniki precej skeptični. Tudi izumiteljev asistentom, ki delajo v njegovem laboratoriju, preti nevarnost oslepitve, ker že vsi težijo, da jih bole oči in da slabo vidijo.

× **Millionska tatvina v ekspresnem vlaku**. V orijentekspresu je bila izvršena med Beaticami in Parizom velika tatvina draguljev na škodo dvojice grških trgovcev, Kuhalalampa in Grekusa. Trgovca sta prijavila tatvino policiji v Milano in povedala, da je bila ukradena iz njunega oddelka v vlaku ročna torbica, v kateri je bilo za 600.000 lir (2 milijona dinarjev) draguljev. Preiskave so se sicer takoj uvedle, pa brez uspeha.

Krojači, krojači!

Vse potrebščine, podloge v največji izbiri in z dokajšnjim popustom dobite odlej pri tržki 1078/a

DRAGO SCHWAB, LJUBLJANA.

Tatvina se je najbrže izvršila v času, ko sta bila oba potnika v jedinem vozu.

× **Carjeva zbirka poštnih znamk prodana**. Kakor poročajo angleški listi, je prodala ruska vlada zbirko znamk poslednjega carja, ki je obsegala več kot 37.000 komadov in je najdragocenejši filatelistični zaklad v Rusiji. Zbirko so kupili ameriški trgovci z znamkami.

× **Mož in žena umorila 51 oseb**. V Varšavi se bo te dni vršila senzacionalna sodna obravnava proti zakonski dvojici Zboinski, ki je tožena, da je umorila 51 oseb. Morilec Zboinski je vse zločine priznal in izjavil, da ga je žena k temu napeljala.

× **6000 bančnih uradnikov nezaposlenih**. Zaradi varčevanja finančnih zavodov v Budimpešti je izgubilo v zadnjem četrtletju 6000 bančnih uradnikov službo.

× **Konec novinarske stavke v Cluju**. Kakor smo že pretekli teden poročali, so jeli madžarski novinarji v Cluju na Rumunskem stavkati, ker niso hoteli založniki upoštevati njihovih zahtev pri sklepanju kolektivne pogodbe. Stavka se je s tem končala, da so sklenili časnikarji, da bodo izdajali list v lastni režiji in upravi. Ustanovitve tega novega, neodvisnega lista bi tako ogrozila obstoj ostalih madžarskih časopisov v Cluju in na Sedmograškem sploh, da so založniki hitro sprejeli zahteve novinarjev.

× **Srela zadela kopajočce**. Pri Berlinu je udarila strela v skupino ljudi, ki so se kopali v Spreji. Dve ženi in dve deklici so bile zadete. Dvanajstletna deklica je bila takoj mrtva, ostale pa so bile hudo ranjene. V bližini kopajočih je zadela strela tudi dva otroka, ki so ju morali prepeljati v bolnišnico.

Sport

Olimpijada

Naši kolesarji pred tekmo.

Pariz, 22. julija.

Jutri torej gremo na borbo. Izgledov nimamo baš preveč, ne obupujemo pa vseeno ne. Francoske ceste so pod kritiko. Poprej ne bi mogli verjeti, da je v osrčju Francije kaj takega mogoče. Ponekod ne moreš voziti nad 15 km na uro, ker je cesta posuta z ostrim kamenjem, vmes pa so tudi kar po par decimetrom globoke luknje.

Ko smo prvič trenirali — bilo je to v sredo 16. t. m. smo imeli kar na ducate defektov. Kljub temu smo pustili za seboj več kolesarjev drugih narodov, ki so v Parizu že po cele tedne, Amerikanci celo že tri mesece, in seveda ves ta čas pridno trenirajo. Amerikanci so se utaborili kar v neki vasi na kmatih in trenirajo vsak dan. Na prvem treningu nas je, ker smo zgrešili tudi pravo pot, zalotila noč približno 80 km od Pariza. S sabo nismo imeli nič francoskega denarja, s prebivalci se tudi nismo mogli sporazumeti, pa smo se zarili nekje sredi polja v slamo ter tam prespali par ur. Na vse zgodaj smo se vrnili lačni in premraženi v svoj pariški hotel.

Na drugem treningu nam je šlo malo bolje, ker nam je posodila firma Peugeot štiri nova kolesa s tabularji. Kljub temu smo imeli tudi še nekaj defektov. Škoda, da bomo morali kolesa, ki so res dobra, vrniti.

Jutri pa: Bog in sreča junaška! Kar bo, bo!

I. K.

DOSEDANJA

KLASIFIKACIJA NA OLIMPIJADI.

Dosedaj so se na Olimpijadi zaključile sledeče panoge sporta: zimski sport, rugby, nogomet, streljanje v tarčo, lovsko streljanje, polo, atletika, klasična rokborba, moderna rokborba, veslanje, borenje, plavanje, tenis, boksanje, telovadba in moderni pentathlon. Te dni pa se zaključijo jadrnanje, vzdigovanje uteži, kolesarjenje in jahanje.

Klasificirajo se posamezne sportne panoge na Olimpijadi sledeče: I. mesto 10 točk, II. 5 točk, III. 4 točke, IV. 3 točke, V. 2 točki, VI. 1 točka.

Na prvem mestu tabele, daleč pred vsemi ostalimi, vodi Amerika s 95 toč-

kami (zimski sport 3, rugby 10, streljanje v tarčo 10, lovsko streljanje 5, polo 5, atletika 10, moderna rokborba 10, veslanje 10, plavanje 10, tenis 10, boksanje 10; telovadba 2); na drugem mestu je Francija s 47 točkami (rugby 5, streljanje v tarčo 5, polo 2, atletika 2, klasična rokborba 3, veslanje 3, borenje 10, plavanje 2, tenis 5, telovadba 5 in moderni pentathlon 5); tretja je Anglija s 38 točkami (zimski sport 4, lovsko streljanje 4, polo 4, atletika 4, mod. rokborba 3, veslanje 4, borenje 1, plavanje 4, tenis 4, boksanje 5, telovadba 1); četrta je Finska s 34 točkami (zimski sport 5, streljanje v tarčo 3, lovsko streljanje 2, atletika 5, klasična rokborba 10, moderna 5, moderni pentathlon 4); na petem mestu je Švedska s 33½ točke (zimski sport 2, nogomet 4, lovsko streljanje 3, atletika 3, klasična rokborba 5, moderna 1½, plavanje 5, moderni pentathlon 10); na šestem mestu je Norveška s 21½ točke (zimski sport 10, lovsko streljanje 10, klasična rokborba ¾, boksanje 1); potem pa slede po vrsti Švica s 18 točkami (nogomet 5, moderna rokborba 4, veslanje 5, telovadba 4), Italija s 15½ točke (atletika 1, klasična rokborba ¾, veslanje 1½, borenje 2½, telovadba 10), Danska s 13½ točke (streljanje v tarčo 4, klasična rokborba ¾, borenje 2½, boksanje 4, moderni pentathlon 3), Argentinijska s 13 točkami (polo 10, boksanje 3), Uruguay s 10 točkami (nogomet), Belgija s 8½ točke (mod. rokborba 1½, borenje 4, plavanje 1, boksanje 2); Madžarska s 8 točkami (lovsko streljanje 1, klasična rokborba 2, borenje 5), Holandska s 4½ točke (nogomet 3, veslanje 1½), Estonka (klasična rokborba) in Rumunija (rugby) po 4 točke, Jugoslavija (telovadba), Španija (nogomet) in Avstralija (plavanje) po 3 točke, Avstrija s 1 točko (zimski sport) in Egipt s ¾ točke (klasična rokborba).

Prvenstveno tekmovalje provincije ZNP. bo končano 17. avgusta. V semilinalu dne 3. avgusta igrajo S. K. Cakovac proti Orient (Sušak) in S. K. Balkan (Banja Luka) proti Marsoniji (Brod). Zmagovalec v finalu mora potem še nastopiti s prvakom Zagreba za prvenstvo ZNP.

S. K. Primorje. — Danes 27. t. m. ob 2. popoldne se vrši kolesarska dirka in sicer I. a. za lahko skupino na progi Ljubljana-Vranksko-Ljubljana km 100, II. a. za težko skupino na progi Ljubljana-Blagovica-Ljubljana km 60. Cilj za obe skupini približno ob pol 5. pop. pri km 1.800 na Dunajski cesti poleg igrišča S. K. Primorje. Prijavili so se dosedaj sportni krogi iz Zagreba, Domžal, Ljubljane itd. s svojimi najboljšimi dirkači. Ti bodo brez dvoma razvili med seboj zelo oster boj, ki bo mnogo pripomogel k dobremu uspehu.

Sportni dan v Celju. S. K. Celje nastopi pri današnji tekmi z Ilirijo v sledeči postavi: Natek-Schallecker, Čander-Ogrizek, Piša, Mahkovec-Stožir, Lukašček, Wagner, Koren, Vrečko. Ti igralci morajo biti točno ob 16. uri v garderobi. Tekmo sodi g. Barl. Tenis turnirja se udeležijo člani in članice S. K. Ilirije, I. S. S. K. Maribor in I. Slov. Lawn-tenis kluba Ptuj. V slučaju neugodnega vremena se vse napovedane prireditve prelože na prihodnjo nedeljo. — V stafeti skozi mesto nastopijo vsi celjski klubi, stafeto postavi tudi ljubljanska Ilirija.

Juniorstvo moštvo Ilirije igra danes ob 18. uri prijateljsko tekmo z juniorskimi moštvom Hermes.

S. K. Primorje — plavalna sekcija. Danes ob 14. ure naprej generalni trening vseh verificiranih članov sekcije. Ob 16. uri waterpolo trening. Udeležba vseh tekmovalcev dolžnost. Trener.

Olimpijske kolesarske dirke v Parizu so v tekmi 26 narodov prinesle jugoslovanskim dirkačem najlepše uspehe, ker so uporabljali dirkalna kolesa

PEUGEOT

Dobavna po najnižji ceni v tovarniški zalogi: O. ŽUŽEK, Ljubljana, Sodna ulica št. 11.

C. Golar:

Na prehodu

Zlato popoldne se je smehljalo in sijalo s poletnega neba, samo nekoliko posutim s snežnimi ovčicami, ki so se razpale in razletele po snijem polju.

Med gosto temno pesenico in visoko ržjo, po ozki meji sta hodila mlada zaljubljenca, Tonček in Stana. Objemala sta se in si gledala v oči vse božje popoldne in povedala sta si sto in sto sladkih neumnosti. Stana je natrgala son gorčične maka in si ga zataknila v kite in nedrja.

«Joj, Stana, saj so tvoja lica vse leša in bolj rdeča od maka. In rad te imam bolj kakor vse na svetu. Drugo leto bo najina poroka, in prošim, da se pripraviš na to. Potem te čakajo hudi dnevi in vroče —»

«Ali mi nisi tiho», in Stana mu je zamašila usta. «Sicer pa — ali misliš, da te maram? Kaj mi mar, ako je vaša hiša bela in visoka kot grad? O, mene pa že ne dobiš!» Zasmejala se je in ga objela in svoja lica je pritisnila k njegovim.

«Moja Stana!» Poljubljal jo je in objel okoli prs, valujočih pod svetlo, vtileno ruto in vzel si jo je v naročje, ter dical vonj njenih kipečih ust, in

«Ne izpustim te, dokler me ne blagoslovijo in potolažijo z besedo, da si samo moja. Da so edino moja tvoja rdeča lica in črne obrvi in te oči, plave kot Marjine —»

«Izpusti me, nisi moj in nisem tvoja! Saj vem, ti pojdeš po bogato nevesto, a mene, ubogo Stano, boš pozabil.»

«Taka si in tako misliš o meni? Čakaj, zato te zadene kazen!» Se bolj čvrsto jo je objel in se ji zaklel, da je ne pozabi, seveda, ako mu ne uide v kloster.

Stana se je smehljala s solzami v očeh in s solncev na licu in je tiho ponavljala:

«Dragi, saj sem samo tvoja!»

Prišla sta na konec njiv in tam se je širila dobrava in gosta hrastova loka prav do reke, obrastle z jagnedi in topoli. Solnce je žarelo sredi neba, bliskalo se je v plamenčnem ognju in sape so se zaletavale po žitih. Po njivah, sinjih in cvetočih, in po zraku so vriskali in drobili skrajnčki, nevidni in skriti, vsi pijani in razposajeni.

Sta sta naprej proti hrastom, objeta in sladko zaljubljena. Nekje v dobravi se je oglasila kukavica.

«Povej nama srečo, kukavica, kdaj

bo najina poroka!» je vprašal fant preserno in veselo.

Ptica je zakukala in utihnila.

Stana je vzkliknila in se zasmejala glasno in srebrno, da se je ptica nad njima preplašeno vzdignila in sedla drugam.

«Povej, koliko časa bova živela s to-le punčko?» je iznova vprašal.

Ptica je začela naštevati in ni nehala, nato pa se je oglasila še njena tovarišica in tako sta kukali tja v zlati dan.

«Nehajta, nehajta,» je zaklicala Stana, «kam bi s tolikimi leti!»

«No, ptica, ker si pridna, se to nama povej, ali bo nama prinesla storklja mnogo sinov in hčerk?»

Nekaj časa ni bilo odgovora — in ko je ponovil vprašanje, je začela kukavica naštevati, in je napela deset fantov in deklet. Stana je rdele in povsila oči.

«Kukavica, hitro nama povej, kdaj dobiva prvega sina?»

Dekle mu je zatihnilo usta z dlanjo, a Tonček je potegnil k sebi in poljubil. V tem trenutku je kukavica zakukala in utihnila.

«Ti nič ne veš!» se je zasmejala Stana proti oni strani, odkoder je pri-

bajalo kukavičino petje. Ptica je kakor iz jeze ponovila svoje prerokovanje: Ku - ku!

Na polje so že legale prve sence, višnjevi sonrak je plaval od gor, žita so rumenela in prepelca je zvalila zlate svoje mladice. «Pet pedi!» je klicala med žitom, zvenelo je jasno in veselo med globokimi razori.

S polja sta prihajala Tonček in Stana. Zakaj cvetele so najlepše rože, in najbolj krasni metulji so se ljubili pod solncev.

In Stana je prelepo zacvetela in se razvila v poletnih dneh. Njena lica so gorela kot roža nebeskih poljan, in vsa je bila prelestna in kipeča.

Ali pod večernim nebom, ko se je rožno bliskalo zarja od zapada, je Stana gledala v tla in se nalahno ovijala svojega fanta.

«Ti hudobnež ti, kaj si mi naredil! Kaj naj počnem sedaj?»

Ali Tonček je bil vesel in se je smejal. «Saj nisem jaz kriv! To je storila kukavica, ona siva ptica, ki je pela v hrastju. Ali si ji hočeš zameriti? In toliko let je nama nakukala!»

In zopet se je kakor pred tedni jokala in smejala Stana. Solze so bile v njenih očeh, zarja na njenem licu.

«Stana, pridi novej k meni! Drugače bi se utegnilo zgoditi, da se je kukavica zmotila, in potem se ne bi izpolnilo, da bi se čez leto vzela.»

«Ai misliš, da bi se kukavica masčevala?»

«Skoraj gotovo, saj pravijo, da je to hudobna ptica.»

In ker se je Stana bala masčevanja, sta se tisti večer sešla v beli in visoki hiši.

Ali vseeno se je kukavica korenito uravnala. Ko bi bila imela biti poroka in ženitovanje, je morala Stana zibati. In ko bi imela zibati sina, je morala zibati hčer in sina. Kako se je ptica tega sramovala! In Stana ji ni verjela čisto nič. Poroka je bila šele drugo leto jeseni, in zdaj čakata Tonček in Stana, ali se uredi od kraja kukavičino prerokovanje ali ne. —

Poskusite

VAN KASTER
COCOA

Stara

tovarna nogavic in pletenin Ustanovljena
M. FRANZL & SIN
1109/a v Ljubljani, Privoz 10. Poštni predal 44.
Lastnik: Feliks Franzl. **1888**

„Vatra“ - akumulator, Maribor

delavnica za proizvodnjo in popraviljanje transp. akumulatorjev, starter- in radiobaterij itd. Nabijalna postaja

Ing. J. in F. Domicelj, pisarna: Videnrajnerjeva ul. 15

Erman & Arhar

Št. Vid nad Ljubljano

Splošno mizarstvo, izdelovanje žaluzij, - - - rolo itd. - - -

Popravila se sprejemajo

Josip Winkler, puškar v Kranju

Velika zaloga lovske puške, vsakovrstne municije in drugih lovske potrebe. Popravila orožja po najnižjih cenah. — Zahtevajte cenike! 1854a

Najstarejša slovenska
pleskarska in ličarska
delavnica
IVAN BRIGELJ
Dunajska cesta 16
se priporoča. —
Izvršitev točna. Cene zmerno.

KOSTA VUKAŠINOVIĆ
palača Ljubljanske kredit. banke

Priporoča veliko izbiro modernih moških, ženskih in otroških čevljev. Glede kakovosti in finosti ima blago svetovno sloves. Cene strogo solidne! 1072a Postrežba točna!

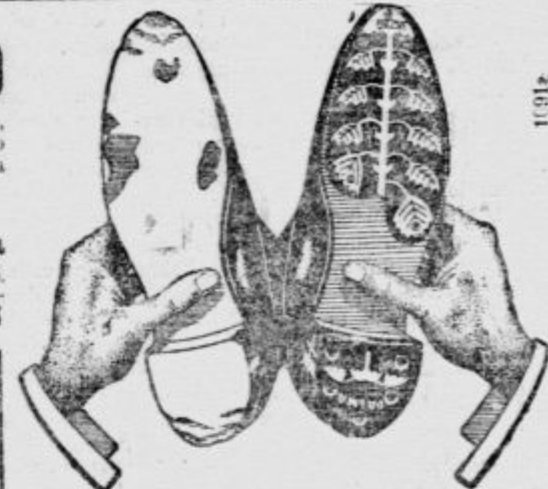
Kanalizirajte edino s cementnimi cevmi znamke

Vulkan

ki je strojni izdelek, presega vse dosedanje ročno delo, gladka notranjost, natančne stike, je lažji, kar je važno pri železniških transportih in pri polaganju. 1107a Velika zaloga cevi, strešnikov, plošč za tlak. Izvršujem terazo in vsa stavbna dela.

Betonska tvornica Jos. Cihlar, Ljubljana
TELEFON št. 735. Dunajska cesta 67. TELEFON št. 735.

VINO
PODRUŽNICA
vlnarske zadruge
„**LJUTOMERČAN**“
za ljutomerški in ormoški okraj v Ljubljani, Stara pot št. 9 poleg vojaške bolnice
nudi svoja zjamčeno pristna ljutomerška vina po ugodnih cenah in pod solidnimi plačilnimi pogoji.
VINO 659/a

Pazite na razliko

med kožnimi potplatmi in Palma Kaučuk potplatmi petami. Prednosti proti kožnim potplatim: večja trajnost in vzdržljivost čevljev, elastična in ugodna hoja, ter nizka cena.

Zahtevajte edino le »Palma«.

Ročni pletilni stroji (Handstrickmaschinen), nemški fabrikat.
Stroji za okroglo pletenje (Rundstrickmaschinen), avtomatični, ameriški fabrikat.

Sukala (Spulmaschinen), nemški fabrikat.
Stroji za sirovo pletenje (Rauhmachineschen), 1116/a
Igle vseh sistemov, so stalno v zalogi pri

Alfredu Kozma, Osljsek 1., Županijska ulica 42.
Glavno zastopstvo tvrdke Felix Lederer, Wien.

Parna žaga.

Napredaj kompletna naprava: lokomobila, polnojarmenik, krožna žaga, brusilni stroj, transmisija. — Naslov pove uprava „Jutra“.

LOKOMOBILI 10-600 HP

WOLF-LANZ novi ili potpuno generalno popravljani i iskušani sa IVOR-NICKIM JAMSTVOM i MONTAZOM

Sirovovuljni - Diesel - upojni plin - motori
BRAČA FISCHER D. ZAGREB
Pantovčak 1 b. Pogledajte naše veliko skladište. 1084a

Ugodna prilika za nakup mlinske opreme.

V opuščenem valjčnem mlinu na Količevem pri Domžalah se prodaja vsa mlinska oprema, v dobrem stanju, po nizkih cenah.

5 valjčnikov 340 500 500 650 800
2 para umetnih in navadnih kamnov 110 cm, razni snalilni in čistilni stroji z mešalnic, cilindri z vsemi pripadajočimi deli. Prodaja se skupno in posamezno.
LJUDEVIT MARX, tovarna lakov, d. d. Domžale pri Ljubljani. 5338-a

Prvovrstni sodi

v vseh velikostih, dobavlja takoj in poceni mehanična sodarna
R. Pichler & sin
Maribor 3553a

Trgovina z mešanim blagom

na najprometnejšem prostoru v sredini mesta je naprodaj. Lepo stanovanje je tudi na razpolago. — Potreben kapital blizu 180.000 Din. Ponudbe na upravo „Jutra“ v Mariboru pod „Zasiguranje eksistenca 1986“. 3943/a

Zahvala.

Za mnogobrojno izraženo sožalje ob smrti našega ljubljene in nepozabnega soproga, brata itd.

Med. univ. dr. Valentina Fistra
asistenta očne klinike v Zagrebu

izrekamo vsem najiskrenjejo zahvalo. Priščno se zahvaljujemo vsem tistim, ki so dragoga pokojnika spremili na zadnjem potu, darovalcem vencev ter gg. pevcom za ganljive žalostinke. Posebno zahvalo izrekamo g. primariju dr. Jenku za pokroviteljski trud za časa bolezni, vsem gg. tovarišem organizacije pomožnih bolniških zdravnikov v Ljubljani za skrbno bratsko stisko, dr. Spornu, prof. dr. Botterju v Zagrebu ter g. dr. Caru, kateri je prihitiel iz Zagreba, da iskate v imenu kolegov zadnjo čast milnemu pokojniku. Iskrena hvala vsem prijateljem v Kranju na izkazani soodnosti časti. 3916a

V Kranju, dne 26. julija 1924.

Zalujoči sorodniki.

Iščemo žagarja!

Popolnoma izvežbanega in zanesljivega, ki se razume tudi na popravljanje žage. Plača dobra in vse prosto. Prednost imajo oni, ki so ob enem mlinarji. Ponudbe na naslov: Brača Dolanjski, Sv. Jana (Jastrebarsko)

Menjalnica

za nakup in prodajo valut
Josip Beziak
menjalnica
Maribor
Šolska ulica 5

Redka prilika!

Popolnoma nov luksuzni avto, najnovejšega tipa, svetovno znane francoske trdke, pet sedežev, starter, z električno razsvetljavo in visoko brzino, izborni za hribovite pokrajine, opremljen s krasno moderno karoserijo, se po ugodni ceni prodaja. Ponudbe na upravitelstvo „Jutra“ v Celju pod št. 160. 3805/a

Posestvo 23 ha se prodaja.

Oddaljeno od železniške postaje 7 km. Ima 8 ha neizsekane zrelega bukovega gozda. Vpraša se pod sifro „Posestvo 23“ na upravo „Jutra“. 3745a

Tančica za krste

okrasni, mrtvaški čevlji, žepni robci, razni trakovi, vezena, čipke, nogavice, otroške čepice, sukanec, moderc, vilice in verige, vezalke, pavola, kvačkanec D. M. C., prejšnja za vezenje, elastika, podpetniki „Eterna“ in razni gumbi vedno v veliki izbiri pri tvrdki
Osvold Dobeic
LJUBLJANA
Sv. Jakoba trg št. 9. 1106 IV

Edino prave „Goiser“ čevlje in lovske čevlje dobite le v novo urejeni trgovini in delavnici

J. BRAJER

27 LJUBLJANA
Turjaški trg (Breg) 1. Istotam se izdelujejo vsi vrsti čevlji po meri in vse vrste trznih čevljev.

Trgovci popust! Cene solidne! Postrežba točna!

Kdor hoče kaj prodati
Kdor hoče kaj kupiti
Kdor išče službe itd.
naj inserira v „Jutra“

ZAHVALA. 3947/a

Ob britki izgubi, ki nas je zadela s prezgodnjo smrtjo naše nepozabne soproge in matere, gospe

Josipine Mazelle

se najpriskrenejše zahvaljujemo vsem številnim prijateljem in znancem, ki so predrago nam pokojnico spremili k večnemu počitku. Posebna zahvala velja številnim darovalcem lepih vencev, belokranjskim sokolskim društvom, gradaški požarni bramb, predstavnikom drugih društev in korporacij ter metliškim pevcem, ki so pred hišo žalosti in nad odprtim grobom zapeli ganljivi žalostinki.

Gradac, 26. julija 1924

Globoko žalujoči ostali.

Mali oglasi

Stane vsaka beseda 50 par. Za „Dopisovanje“ in „Zentiv“ se računa vsaka beseda 1 Din. — Priobčujo se le mali oglasi, ki so plačani v naprej. Plača se lahko tudi v znakah. Na vprašanja odgovarja uprava le, če je vprašanje priložena znamka za odgovor ter manipulacijska pristojbina (2 Din).

Obri

Fotografski zavod
D. Rovšek, Ljubljana, Kolodvorska ulica 34, izvršuje slike za legitimacije v najkrajšem času. — Za drž. uradnike, železničarje in dijakke znižane cene. 1001

Slike za legitimacije
Izdeluje najhitreje fotografiragon H. B. Št. 1. Ljubljana, Valvasorjev trg 7. 1828

Pohišto

vsako vrsto iz mehkega in trdega lesa, tudi za obroke, sprejema naročila in popravila mizarstvo Zupančič, Glince št. 20. 15222

Službe (dobe)

Intelligenten

Šofer

spreten in agilen do-
stojen ter čednega ve-
denja se išče za
prodajo
bencina
med svojimi kolegi po
Ljubljani in deželi.
— Lastnoročno pisane po-
nudbe pod šifro „Do-
ber zaslužek“ na upra-
vo „Jutra“. 3619a

Mesarskega vajenca

močnega in zdravega, sprej-
me Adolf Žabjek, mesar in
prekajevalec, Poljanska cesta
št. 55. Pogoji ustneno. 15202

Mlinar

pošten in zanesljiv, ki bi
zajel samostojno obratovati
milo na motor (sifrovo olje),
se sprejme takoj v Gaberl,
Hercegovina. Plača po po-
sodi. — Vukosavlje, Stojac,
Hercegovina. 1813

Stenografinja

in stenografska, večša slov-
na, nemščina, samo prvotna
za moč, se išče. Z znanjem
italijanske in prednost.
Naslov pove uprava „Jutra“. 12697

Pianistinja

sprejme kavarniško podjele.
Plača po dogovoru. Naslov
v upravi „Jutra“. 15192

Strojnika

k lokomobili sistema Wolf
kondenzacije, sprejme Ludo-
vika Rochlita, Dolnja Lendava
(Prekmurje). 15189

Služkinjo

šče rodbina v večjem trgu.
Naslov pove uprava „Jutra“. 15139

Štregar

se sprejme na samostojno
mesto. Ponudbe pod „Št-
regar“ na upravo „Jutra“. 15058

Pekovski pomočnik

prvotnega mešar (mliser), se
sprejme pri Antonu Preskar-
ju, Ljubljana, Dunajska c.
št. 7. 15021

Gospodično

možna slovenska, nemškega in
evroat. druga srovnovna le-
ska, ki bi mogla postopati
tudi klavir, isčem 8-2 otro-
koma (5-8 let). Ponudbe z
zahtevno plačo prosim pod
„H-K“ na upravo „Jutra“. 15263

Izobražena vzgojiteljica

stanujoča v Ljubljani, se
išče za petletnega nadarje-
nega dekca. Predpodihe in
sopodihe 2-3 ure izpitnega
in pouka. Ponudbe se prosim
pod „Vzgojiteljica S. K.“ na
upravo „Jutra“. 15215

Kontoristinja

tudi računsko, zmožno nem-
ščine in ki je dobra računa-
rica, sprejme takoj kanc. tr-
govina v Ljubljani. Znanje
italijanske daje prednost.
Ponudbe pod „Les“ na upr.
„Jutra“. 15232

Priden trgovski sluga

ki se sprejme popolnoma v
Ljubljani, se sprejme v trgo-
vini J. Meini, d. d. v
Ljubljani. 15278

Sprejme se šteparica

takoj za izločevanje goratih
delov čevljar, F. Kraji, Flo-
rijanska ulica 24, dvorišče.
15285

Delavca

z mesečno plačo 2000 K in
svojo obkrobo v hiši, sprejme
Jernej Jelenc, Ljubljana,
Stara pot 1. 15262

Kuharica

poštena, z dobrimi spricvali,
ki pomaga z vseh strani, se
tudi druga lažna deca, se
pod ugodnimi pogoji sprejme
Naslopi lahko takoj. — Edo
Kunat, ravnatelj, Redkovi-
na. 15254

Trgovski pomočnik

specijalist, doma iz Sušaka, z
dobrimi spricvali, želji služ-
bo v kakem mestu Slovenije.
Pojasnila daje F. M. Ljub-
ljana, Krizovičeva ul. 10/1.
15233

Trgovski pomočnik

z dobrimi referencami, ki je
zmožen v odtidi samostojno
obrat, želji primerno službo.
Ponudbe na upravo „Jutra“
v Mariboru pod „Manipulant“
15252

Trgovski pomočnik

specijalist, doma iz Sušaka, z
dobrimi spricvali, želji služ-
bo v kakem mestu Slovenije.
Pojasnila daje F. M. Ljub-
ljana, Krizovičeva ul. 10/1.
15233

Trgovski pomočnik

specijalist, doma iz Sušaka, z
dobrimi spricvali, želji služ-
bo v kakem mestu Slovenije.
Pojasnila daje F. M. Ljub-
ljana, Krizovičeva ul. 10/1.
15233

Trgovski pomočnik

specijalist, doma iz Sušaka, z
dobrimi spricvali, želji služ-
bo v kakem mestu Slovenije.
Pojasnila daje F. M. Ljub-
ljana, Krizovičeva ul. 10/1.
15233

Trgovski pomočnik

specijalist, doma iz Sušaka, z
dobrimi spricvali, želji služ-
bo v kakem mestu Slovenije.
Pojasnila daje F. M. Ljub-
ljana, Krizovičeva ul. 10/1.
15233

Trgovski pomočnik

specijalist, doma iz Sušaka, z
dobrimi spricvali, želji služ-
bo v kakem mestu Slovenije.
Pojasnila daje F. M. Ljub-
ljana, Krizovičeva ul. 10/1.
15233

Trgovski pomočnik

specijalist, doma iz Sušaka, z
dobrimi spricvali, želji služ-
bo v kakem mestu Slovenije.
Pojasnila daje F. M. Ljub-
ljana, Krizovičeva ul. 10/1.
15233

Trgovski pomočnik

specijalist, doma iz Sušaka, z
dobrimi spricvali, želji služ-
bo v kakem mestu Slovenije.
Pojasnila daje F. M. Ljub-
ljana, Krizovičeva ul. 10/1.
15233

Trgovski pomočnik

specijalist, doma iz Sušaka, z
dobrimi spricvali, želji služ-
bo v kakem mestu Slovenije.
Pojasnila daje F. M. Ljub-
ljana, Krizovičeva ul. 10/1.
15233

Trgovski pomočnik

specijalist, doma iz Sušaka, z
dobrimi spricvali, želji služ-
bo v kakem mestu Slovenije.
Pojasnila daje F. M. Ljub-
ljana, Krizovičeva ul. 10/1.
15233

Trgovski pomočnik

specijalist, doma iz Sušaka, z
dobrimi spricvali, želji služ-
bo v kakem mestu Slovenije.
Pojasnila daje F. M. Ljub-
ljana, Krizovičeva ul. 10/1.
15233

Trgovski pomočnik

specijalist, doma iz Sušaka, z
dobrimi spricvali, želji služ-
bo v kakem mestu Slovenije.
Pojasnila daje F. M. Ljub-
ljana, Krizovičeva ul. 10/1.
15233

Trgovski pomočnik

specijalist, doma iz Sušaka, z
dobrimi spricvali, želji služ-
bo v kakem mestu Slovenije.
Pojasnila daje F. M. Ljub-
ljana, Krizovičeva ul. 10/1.
15233

Trgovski pomočnik

specijalist, doma iz Sušaka, z
dobrimi spricvali, želji služ-
bo v kakem mestu Slovenije.
Pojasnila daje F. M. Ljub-
ljana, Krizovičeva ul. 10/1.
15233

Trgovski pomočnik

specijalist, doma iz Sušaka, z
dobrimi spricvali, želji služ-
bo v kakem mestu Slovenije.
Pojasnila daje F. M. Ljub-
ljana, Krizovičeva ul. 10/1.
15233

Trgovski pomočnik

specijalist, doma iz Sušaka, z
dobrimi spricvali, želji služ-
bo v kakem mestu Slovenije.
Pojasnila daje F. M. Ljub-
ljana, Krizovičeva ul. 10/1.
15233

Trgovski pomočnik

specijalist, doma iz Sušaka, z
dobrimi spricvali, želji služ-
bo v kakem mestu Slovenije.
Pojasnila daje F. M. Ljub-
ljana, Krizovičeva ul. 10/1.
15233

Trgovski pomočnik

specijalist, doma iz Sušaka, z
dobrimi spricvali, želji služ-
bo v kakem mestu Slovenije.
Pojasnila daje F. M. Ljub-
ljana, Krizovičeva ul. 10/1.
15233

Trgovski pomočnik

specijalist, doma iz Sušaka, z
dobrimi spricvali, želji služ-
bo v kakem mestu Slovenije.
Pojasnila daje F. M. Ljub-
ljana, Krizovičeva ul. 10/1.
15233

Trgovski pomočnik

specijalist, doma iz Sušaka, z
dobrimi spricvali, želji služ-
bo v kakem mestu Slovenije.
Pojasnila daje F. M. Ljub-
ljana, Krizovičeva ul. 10/1.
15233

Trgovski pomočnik

specijalist, doma iz Sušaka, z
dobrimi spricvali, želji služ-
bo v kakem mestu Slovenije.
Pojasnila daje F. M. Ljub-
ljana, Krizovičeva ul. 10/1.
15233

Trgovski pomočnik

specijalist, doma iz Sušaka, z
dobrimi spricvali, želji služ-
bo v kakem mestu Slovenije.
Pojasnila daje F. M. Ljub-
ljana, Krizovičeva ul. 10/1.
15233

Trgovski pomočnik

specijalist, doma iz Sušaka, z
dobrimi spricvali, želji služ-
bo v kakem mestu Slovenije.
Pojasnila daje F. M. Ljub-
ljana, Krizovičeva ul. 10/1.
15233

Trgovski pomočnik

specijalist, doma iz Sušaka, z
dobrimi spricvali, želji služ-
bo v kakem mestu Slovenije.
Pojasnila daje F. M. Ljub-
ljana, Krizovičeva ul. 10/1.
15233

Trgovski pomočnik

specijalist, doma iz Sušaka, z
dobrimi spricvali, želji služ-
bo v kakem mestu Slovenije.
Pojasnila daje F. M. Ljub-
ljana, Krizovičeva ul. 10/1.
15233

Trgovski pomočnik

specijalist, doma iz Sušaka, z
dobrimi spricvali, želji služ-
bo v kakem mestu Slovenije.
Pojasnila daje F. M. Ljub-
ljana, Krizovičeva ul. 10/1.
15233

Trgovski pomočnik

specijalist, doma iz Sušaka, z
dobrimi spricvali, želji služ-
bo v kakem mestu Slovenije.
Pojasnila daje F. M. Ljub-
ljana, Krizovičeva ul. 10/1.
15233

Trgovski pomočnik

specijalist, doma iz Sušaka, z
dobrimi spricvali, želji služ-
bo v kakem mestu Slovenije.
Pojasnila daje F. M. Ljub-
ljana, Krizovičeva ul. 10/1.
15233

Trgovski pomočnik

specijalist, doma iz Sušaka, z
dobrimi spricvali, želji služ-
bo v kakem mestu Slovenije.
Pojasnila daje F. M. Ljub-
ljana, Krizovičeva ul. 10/1.
15233

Trgovski pomočnik

specijalist, doma iz Sušaka, z
dobrimi spricvali, želji služ-
bo v kakem mestu Slovenije.
Pojasnila daje F. M. Ljub-
ljana, Krizovičeva ul. 10/1.
15233

Trgovski pomočnik

specijalist, doma iz Sušaka, z
dobrimi spricvali, želji služ-
bo v kakem mestu Slovenije.
Pojasnila daje F. M. Ljub-
ljana, Krizovičeva ul. 10/1.
15233

Trgovski pomočnik

specijalist, doma iz Sušaka, z
dobrimi spricvali, želji služ-
bo v kakem mestu Slovenije.
Pojasnila daje F. M. Ljub-
ljana, Krizovičeva ul. 10/1.
15233

Trgovski pomočnik

specijalist, doma iz Sušaka, z
dobrimi spricvali, želji služ-
bo v kakem mestu Slovenije.
Pojasnila daje F. M. Ljub-
ljana, Krizovičeva ul. 10/1.
15233

Trgovski pomočnik

specijalist, doma iz Sušaka, z
dobrimi spricvali, želji služ-
bo v kakem mestu Slovenije.
Pojasnila daje F. M. Ljub-
ljana, Krizovičeva ul. 10/1.
15233

Trgovski pomočnik

specijalist, doma iz Sušaka, z
dobrimi spricvali, želji služ-
bo v kakem mestu Slovenije.
Pojasnila daje F. M. Ljub-
ljana, Krizovičeva ul. 10/1.
15233

Trgovski pomočnik

specijalist, doma iz Sušaka, z
dobrimi spricvali, želji služ-
bo v kakem mestu Slovenije.
Pojasnila daje F. M. Ljub-
ljana, Krizovičeva ul. 10/1.
15233

Trgovski pomočnik

specijalist, doma iz Sušaka, z
dobrimi spricvali, želji služ-
bo v kakem mestu Slovenije.
Pojasnila daje F. M. Ljub-
ljana, Krizovičeva ul. 10/1.
15233

Trgovski pomočnik

specijalist, doma iz Sušaka, z
dobrimi spricvali, želji služ-
bo v kakem mestu Slovenije.
Pojasnila daje F. M. Ljub-
ljana, Krizovičeva ul. 10/1.
15233

Trgovski pomočnik

specijalist, doma iz Sušaka, z
dobrimi spricvali, želji služ-
bo v kakem mestu Slovenije.
Pojasnila daje F. M. Ljub-
ljana, Krizovičeva ul. 10/1.
15233

Trgovski pomočnik

specijalist, doma iz Sušaka, z
dobrimi spricvali, želji služ-
bo v kakem mestu Slovenije.
Pojasnila daje F. M. Ljub-
ljana, Krizovičeva ul. 10/1.
15233

Trgovski pomočnik

specijalist, doma iz Sušaka, z
dobrimi spricvali, želji služ-
bo v kakem mestu Slovenije.
Pojasnila daje F. M. Ljub-
ljana, Krizovičeva ul. 10/1.
15233

Trgovski pomočnik

specijalist, doma iz Sušaka, z
dobrimi spricvali, želji služ-
bo v kakem mestu Slovenije.
Pojasnila daje F. M. Ljub-
ljana, Krizovičeva ul. 10/1.
15233

Trgovski pomočnik

specijalist, doma iz Sušaka, z
dobrimi spricvali, želji služ-
bo v kakem mestu Slovenije.
Pojasnila daje F. M. Ljub-
ljana, Krizovičeva ul. 10/1.
15233

Trgovski pomočnik

specijalist, doma iz Sušaka, z
dobrimi spricvali, želji služ-
bo v kakem mestu Slovenije.
Pojasnila daje F. M. Ljub-
ljana, Krizovičeva ul. 10/1.
15233

Trgovski pomočnik

specijalist, doma iz Sušaka, z
dobrimi spricvali, želji služ-
bo v kakem mestu Slovenije.
Pojasnila daje F. M. Ljub-
ljana, Krizovičeva ul. 10/1.
15233

Trgovski pomočnik

specijalist, doma iz Sušaka, z
dobrimi spricvali, želji služ-
bo v kakem mestu Slovenije.
Pojasnila daje F. M. Ljub-
ljana, Krizovičeva ul. 10/1.
15233

Trgovski pomočnik

specijalist, doma iz Sušaka, z
dobrimi spricvali, želji služ-
bo v kakem mestu Slovenije.
Pojasnila daje F. M. Ljub-
ljana, Krizovičeva ul. 10/1.
15233

Trgovski pomočnik

specijalist, doma iz Sušaka, z
dobrimi spricvali, želji služ-
bo v kakem mestu Slovenije.
Pojasnila daje F. M. Ljub-
ljana, Krizovičeva ul. 10/1.
15233

Trgovski pomočnik

specijalist, doma iz Sušaka, z
dobrimi spricvali, želji služ-
bo v kakem mestu Slovenije.
Pojasnila daje F. M. Ljub-
ljana, Krizovičeva ul. 10/1.
15233

Trgovski pomočnik

specijalist, doma iz Sušaka, z
dobrimi spricvali, želji služ-
bo v kakem mestu Slovenije.
Pojasnila daje F. M. Ljub-
ljana, Krizovičeva ul. 10/1.
15233

Trgovski pomočnik

specijalist, doma iz Sušaka, z
dobrimi spricvali, želji služ-
bo v kakem mestu Slovenije.
Pojasnila daje F. M. Ljub-
ljana, Krizovičeva ul. 10/1.
15233

Trgovski pomočnik

specijalist, doma iz Sušaka, z
dobrimi spricvali, želji služ-
bo v kakem mestu Slovenije.
Pojasnila daje F. M. Ljub-
ljana, Krizovičeva ul. 10/1.
15233

Trgovski pomočnik

specijalist, doma iz Sušaka, z
dobrimi spricvali, želji služ-
bo v kakem mestu Slovenije.
Pojasnila daje F. M. Ljub-
ljana, Krizovičeva ul. 10/1.
15233

Trgovski pomočnik

specijalist, doma iz Sušaka, z
dobrimi spricvali, želji služ-
bo v kakem mestu Slovenije.
Pojasnila daje F. M. Ljub-
ljana, Krizovičeva ul. 10/1.
15233

Trgovski pomočnik

specijalist, doma iz Sušaka, z
dobrimi spricvali, želji služ-
bo v kakem mestu Slovenije.
Pojasnila daje F. M. Ljub-
ljana, Krizovičeva ul. 10/1.
15233

Trgovski pomočnik

specijalist, doma iz Sušaka, z
dobrimi spricvali, želji služ-
bo v kakem mestu Slovenije.
Pojasnila daje F. M. Ljub-
ljana, Krizovičeva ul. 10/1.
15233

Trgovski pomočnik

specijalist, doma iz Sušaka, z
dobrimi spricvali, želji služ-
bo v kakem mestu Slovenije.
Pojasnila daje F. M. Ljub-
ljana, Krizovičeva ul. 10/1.
15233

Trgovski pomočnik

specijalist, doma iz Sušaka, z
dobrimi spricvali, želji služ-
bo v kakem mestu Slovenije.
Pojasnila daje F. M. Ljub-
ljana, Krizovičeva ul. 10/1.
15233

Trgovski pomočnik

specijalist, doma iz Sušaka, z
dobrimi spricvali, želji služ-
bo v kakem mestu Slovenije.
Pojasnila daje F. M. Ljub-
ljana, Krizovičeva ul. 10/1.
15233

Trgovski pomočnik

specijalist, doma iz Sušaka, z
dobrimi spricvali, želji služ-
bo v kakem mestu Slovenije.
Pojasnila daje F. M. Ljub-
ljana, Krizovičeva ul. 10/1.
15233

Trgovski pomočnik

specijalist, doma iz Sušaka, z
dobrimi

CASINO DE ZAMET

Slavenski „Monte Carlo“

izmedju
Sušaka i Opatije (Abbazia)
na Jugoslavenskom teritoriju.

Svake srijede i subote
velika svečana zabava

uz sudjelovanje najboljih umjetnika
opere, operete i komedije.

Svaki dan čajanka
od 16 do 19 sati.

Dvorane otvorene
od 15 sati do 2 sata u jutro.

Kopalna sezija 1924!

Najnovija
izbera:

kopalnih plašev,
oblek, cepic ter ko-
palnih čevljev za
dame in gospode!
Posebno ugodno ku-
pite kopalno obleko s
krilom la Bengerjev
trikot po reklamni
ceni 125 dinarjev.
Razpošilja se po pošti!

Oglejte si zalogo!

A. SINKOVIC nasl. K. SOSS

LJUBLJANA, Mestni trg št. 19.

Modna manufakturna trgovina

Janko Češnik

Ljubljana, Lingerjeva - Stritarjeva ulica
prodaja

vsled preida letne sezije svojo ostalo zalogo po jako
znatno znižani ceni.

Perutz

ISO WEISS

Fotografske plošče so najboljšje!

Dobe se v vsaki strokovni trgovini.
Generalno zastopstvo za kraljevino SHS
velikogovina vsakovrstnih fotografskih potrebščin
ZAGREB, Palmotičeva ulica broj 66.

Važno za nove in obstoječe industrije!

Tovarna cementa Zidani most proda: 2 parna stroja,
vsaki po 100 konjskih moči, sistem „Hock“, in 3 parne kotle,
2 po 45 m³, znamke „Hock“, in 1 po 90 m³, znamke „Tischbein“.
Parni stroji in kotli so v najboljšem stanju in se na željo
lahko vidijo v obratu.

Napredaj je tudi: 2 kolerja (Kollergange) v dobrem stanju
in razne transmisije, konzole, lesene in železne jermenice v vseh
dimenzijah, parne cevi in veliko drugih strojnih delov. Na zahtevo
se pošlje seznam.

Cene so nizke. — Priporoča se osebni ogled.

Ljubljanska posojilnica

P. Z. Z. O. Z.

v novopreurejenih prostorih
v LJUBLJANI

Mestni trg št. 6

obrestuje vloge na hranilne
knjižice in tekoči račun po

8%

Večje in stalne vloge z odpo-
vednim rokom obrestuje tudi
više po dogovoru.

Sprejema v inkaso fakture
in cesije terjatev.

Posojila daje le proti popolni
varnosti na vknjižbo, proti po-
roštvu in proti zastavitvi.

Casino Bled

- Cercle des Etrangers -

Vse atrakcije kot na
francoski rivijeri.

Vsak dan ob 3. uri popoldne in
9. uri zvečer.

Igralnica — Kavarna — Tabarin
Jazz-Band

Maribor, Aleksandrova cesta št. 19.
Skerbec & Gaspari

Načelno in najcenejše specijalno in ko-
nizalno blago, kakor tudi prvotno ba-
naško moko nudita le

Zobozdravnik
dr. med. univ.

OTMAR DERNJAČ

se je preselil

iz Gregorčičeve ulice št. 14 v
Stolno ulico št. 1/II.

ter ordinira od 8. do 12. in od 2.
do 5. ure.

Šentjanski premog

vseh vrst in vsako množino, v
čisto opranem stanju nudi, za ta-
kojšnjo dobavo

Prodajni urad šentjanskega premogovnika

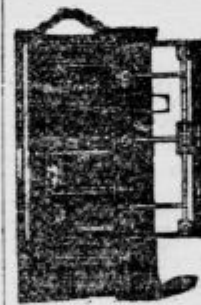
AND. JAKIL

Ljubljana, Krekov trg 10

Franjo Schell

I. jugosl. tvornica
blagajn

Maribor, Koroška cesta 31

1825a

izdeluje pred ognjem in vlomom
popolnoma varne blagajne vseh
vrst in v vsaki velikosti, med dru-
gim tudi tresorje za knjige, oklopne
blagajne za banke in juvelirje,
pulte v vseh izdelavih. Blagajne
se izdelujejo tudi po meri in v
najkrajšem času.

Razpis prodaje.

Upravni odbor dr. Oražnovega di-
jaškega doma v Ljubljani proda parcelo
št. 243/1 kat. obč. Sv. Petra predmestje I del.
Ta parcela leži tik ob južni železnici na Friš-
kovcu (med posestvom spediterja Ranzingerja
in Martinovo cesto). — Radi svoje obsežnosti
8787 m² je pripravna za zidanje tvornice ali
obsežnih skladišč, možno je izpeljati industrijski
tir od južne železnice. Opozarja se, da je svet
peščen in se lahko dobi iz tal ves pesek za
zidanje postopij.

Ker je parcela deljena na 7 stavbnih parcel
v izmeri 769 m² do 1277 m², se prodajo tudi
posamezne parcele; ako je ponudnik za celotno
parcelo boljši kot ponudniki za posamezne par-
cele, se proda temu. Ponudbe, katerim je pri-
ložit 10% vadij v gotovini, odnosno vrednost-
nih papirjih je vložiti do 21. avgusta 12. ure
pri podpisnem odboru.

Kupec se mora zavezati, da ostane 4 tedne,
ko konča rok za vlaganje ofertov, v besedi.
Vso kupnino je plačati takoj po prejemu ob-
vestila, da je porudba sprejeta.

Upravni odbor dr. Oražnovega dijaškega
doma (univerza) v Ljubljani,
dne 22. julija 1924.

Dr. A. Serko.

Puškarna F. K. Kaiser v Ljubljani

Selenburgova ulica št. 6

naznanja, da je prispela večja količina pravih angleških
in monakovskih ribarskih potrebščin. 3590-a
Ribiške palice že od Din 45 — navzgor. Trniki, laksi, vrvice, kolese in
različni sistemi so v veliki izbiri in po jako nizki ceni v zalogi.
Blago prvovrstno. Blago prvovrstno

Zavarovalnica v Ljubljani

sprejme pod jako ugodnimi pogoji

vodjo glavnega zastopstva v Mariboru

in

vodjo glavnega zastopstva v Celju.

Za Maribor pisarniški lokal že rezerviran.

Za Celje imajo prednost oni, ki razpolagajo s poslovnim lokalom.

Ponudbe pod „Zavarovalnica v Ljubljani“ na upravo
„Jutra“.

Uradno koncesionirano podjetje za zgradbo vodo-
vodov, hišne inštalacije in centralne kurjave

Telef. 621. **ANTON KOSER** Telef. 621.

LJUBLJANA Aškerčeva ul. 17.

Projektiranje mestnih in občinskih vodovodov in kanalizacije.
Oprema kopalnic, pralnic, klosetov itd. Proračuni in projekti
za vse vrste centralnih kurjav. Inženersko strokovno vodstvo
pisarne. Projekti in montiranje vodnih turbin. Trgovina in-
stalacijskega materiala in armatur.

Parquetne deščice

hrastove in bukove dobavlja in poklada v vsaki množini v mestu
in na deželi. — Delo točno in solidno.

ANTON BOKAL

Ljubljana, Rimska cesta 13. 3586/a

OSKAR GUDAC — SUŠAK
ODPRavno PODJETJE — SPEDITER

sprejema vsakovrstno blago za prevoz po želez-
nici in po morju. Poseduje veliko in suho skladišče
ter sprejema tudi večje množine blaga v shrambo.

Prispelo blago prevzema in odpravlja s postaje
ali z ladje še istega dne.

Izkustvo, pridobljeno s petindvajsetletnim delom v
tej stroki, jamči za točno in solidno izvršitev pover-
jenih opravkov.

Poslovnica in skladišče v posloplju
ex „HOTEL SUSAK“, Tvornička ul. 14.

Telefon interurban 64. 3575a

EVGEN LOVŠIN

„RUDE IN KOVINE“

LJUBLJANA, Miklošičeva ulica št. 15.

Telefon št. 727. Brzjavlj: Rude

Zagreb: Preradovićeva ulica št. 23. - Telefon 26-80.

Beograd: Jovan T. Marković, Karađorđeva ulica, palata „Bristol“.

Telefon št. 668.

Cink, svinec, kositer, baker, svinčena ploče-
vina, cinkova in pocinkana pločevina Cinkarne
d. d., Celje, žveplenokisla glina, katran itd.

Kupujemo po najvišjih cenah: stari baker, stari svinec, remelted-
cink, kovinaste ostanke itd.

Naročajte in širite „Jutro“!

SINGER ŠIVALNI STROJI so na vsem svetu
poznani kot najboljši

Singer šivalni stroji, Bourne & Co., New York 709/a Prodaja na obroke

Ljubljana, Selenburgova ul. 3

Centrala za SHS:

Zagreb

Marulićeva ul. 5

Zastopstva v vseh mestih